

Rheginis melius fuerat uinci, quam uicisse: nam siue au-
ditoribus captiuatis iure seruassent, siue amissâ patriâ
exulare necesse habuissent, non tamen inter aras & pa-
trios lares trucidati, crudelissimis tyrannis patriam cū
coniugibus ac liberis prædam reliquissent. Tēpore au-
tem, ait Polibius libro primo, quo Pyrrhus Epirota-
rum rex in Italiam copias traiecit, aduentu eius terri-
ti Rhegini simul quod Carthaginienses tunc mari domi-
nantes metuebant, populi Romani opem atque præsi-
dium postularunt. Missi ab Romanis ad Rheginos mi-
lites aliquandiu urbem tutati, fidem ciuitati seruauerunt,
erāt numero quatuor milia hominū, quibus duces
præerant Decius, & Campanus, sed tandem Mamerti-
norum exemplo permoti, & eos tanti facinoris conspi-
ratores habentes, ipsi quoque Rheginis fidem uiolant,
tū rei opportunitate, tū Rheginorum opulentia pel-
lecti, cines alios ex urbe depellunt, alios cedunt. Deni-
que ut Mamertini fecerant, ciuitatem detinent. Id etiā
huius ab urbe conditâ libro xii scribit. At tanti scele-
ris legio ipsa meritis luit penas. Nam, ut bel. Mac. li-
bro primo linus ipse tradit, Romani eam bello persecu-
ti in potestatem redactam tergo & cervicibus penas
socijs pendere cum coegissent, urbem, agros suaque om-
nia cum libertate, legibus Rheginis reddiderunt, id ip-
sum scribit libro xv. Rheginorum resp. ait Arist. Po-
libro sexto, in Anaxilæ tyrannidem cōmutata est. Hic
ait Thucydides libro sexto, exterminatis Samijs, qui an-
tea siculos ē Zancleā expulerant, Zancleam urbem pro-
miserunt

missis hominibus frequentem reddidit, & a sua con-
dam patria Messanam appellauit. Hic ait Iustinus ex
Trogo libro quarto, iustitia cum ceterorum crudelitate
certabat, cuius moderatio haud mediocrem fructum, ac-
tulit. Quippe decedens cum filios paruulos reliquisset,
tutelamque eorum Micytho spectata fidei seruo commi-
sit, tanti amor memoria eius apud eos fuit, ut parere
seruo, quā de serere filios mallet, principesque ciuita-
tis obliti dignitatis suæ regni maiestatem administrari
per seruum paterentur. Id etiā scribit Macrobius sat.
libro primo. Sunt Rhegini suapte naturâ summâ huma-
nitate ac benignitate præditi. Fuit Rhegini Tarenti-
nis amicitia coniuncta. Horum ad tria milia, qui opem
Tarentinis, ait Herodotus libro septimo, aduersus Me-
sapios intulerant, quo tempore Micythus regnam admi-
nistrabat interiere. Ipse nero Rhegio excedens Tegeam
Arcadam incoluit. Cūque Tarentini, ait Helianus de
uariâ historiâ libro quinto, a Romanis obsiderentur, et
fere parum abesset quin præ nimia fame caperentur,
Rhegini publico decreto sensere decimum quicunque diē
ieiunium agere, & illis cibos præbere, recedentibus po-
stea Romanis seruati sunt, & memores periculi illius se-
flam agunt quocannis uocantur nisi ian id est, ieiunium.
Magnâ etiā erga Athenienses usi sunt humanitate:
nam, ait Thucydides libro sexto, cum classes Athenien-
sum in Italiâ appulisset, a nullâ ciuitate recepti sūt,
neque in mercatum, neque in urbem aquatione tantum
eis & statione concessâ, ac nec his quidem concessis a

Tarentinis, atque locrensibus, donec uentum est Rhegiū
 Italiae promontorium, ubi contra Hi iam copijs extra
 urbem, quoniam intra muros non recipiebantur, castra
 tenuerunt, & apud Rheginos herba fecere, ut illi Chal-
 cidenfes essent, leontinis, qui & ipsi Chalcidenfes erāt,
 auxilium ferrent, Rhegini negant se alterutris affutū-
 ros, sed quicquid Italicis ceteris communiter placeret,
 id esse facturos. Verum tamen aliquando Rhegini
 ait idem libro tertio, in bello Syracusanorum cum Leon-
 tinis, leontinis, locrenses uero Syracusanis studebant.
 Rhegini & athenienses, ait idem libro eodem, cum tri-
 ginta nauibus Eolas insulas inuaserunt. Rhegini & lo-
 crenses, ait Cicero in oratione pro Archia poetā, Ar-
 chiam ipsam ciuitate ceterisque premijs donarunt. Dio-
 nysius maior Siciliae tyrānus platanos arbores, ut Theo-
 phastus libro quarto de plantis tradit, primus ex Si-
 cilia in Italiam transtulit, & Rhegi in hortis domus
 suae miraculum plantauit, quae in gymnasio stant, ibi e-
 nim postea factum est gymnasium, nec ullam magnitu-
 dinem capere possunt. Id etiam scribit Plinius libro duo-
 decimo, Rhegi Q. Luceius ait Cicero in Verrem actione
 septimā, argentariam maximam fecit. Cicero Rhegi
 aliquando commoratus Epicorum libros edidit, ut
 ipse in epistola ad Trebatium scribit. Rhegini & Pet-
 lini in fide & amicitia P. R. ad ultimū permanserunt,
 ut Linius bel. Pun. libro tertio prodit. Fuit Rhegiū Ro-
 manā ciuitate donatum, ac colonia Romanorum, inde
 municipium nobilissimum, ut Notus Marcellus & Fe-

lus

lus Pomp. scribunt. C. Paternus libro primo ait, scyl-
 lacum & Neptunia colonia deduxit, Cosa donata
 ciuitas. Et Cicero in Verr. libro sexto, inquit. Quid ar-
 bitramini Rheginos, qui iam ciues Romani sunt, mereri
 nolle, ut ab ijs marmorea uenus illa ne auferatur. Et
 Philop. primā. Cum autem me ex Sicilia ad leucopetrā,
 quod est promontorium agri Rhegini, uenti detulissent,
 ab eo loco conscendi, ut transmitterem, nec ita multum
 prouectus, reiectus sum in eum ipsam locum, unde con-
 scenderam. Cumque intempesta esset, māssimque in nil-
 la P. Valerij comitis & familiaris mei, post dieque a-
 pud eundem uentum expectans manerem, municipes
 Rhegini complures ad me uenerunt. Et in epistola ad
 Cornificium, eos tribui cornificiae attributos esse osten-
 dit: ait enim: Ego iratus temporibus in Græciam despe-
 ratā libertate rapiebar, cum auster aduersus maximo
 flatu me ad tribule tuos Rheginos retulit. Vnicuique
 enim tribui Romana municipia attribuebantur, ut in
 libro bel. Mac. libro octauo liquet. In foro Rhegino hac
 inscriptio erat. T. Tarsenus, T. F. Sabinus triumphat. ad.
 Pot. 11. testamento legauit municipibus Rheginis Iul.
 in pritaniaco statuam auream Mercurij, trullam argen-
 teā anaglyptam p. 11. S. 1. 1. lares argenteos septem p.
 11. S. peluim auream corinthiam. Item in templo Apol-
 linis maioris pugillares membraceos operculis eboreis:
 Pyxidem eboream: Tabulas pictas xiiij. Haerdes eius
 ponenda curauerunt. Extat & Rhegi lapis graecis li-
 teris inscriptus sic & si quis rōr pnyēor vī xaz dpor vī-

N 4

Municipes proprii regionis,
 coloni, Romanorum & Pompeianorum
 &c.

nos tunc deit. Erat olim Rhegium, ut dixi, ualidum pro pugnaculum. Hanc urbem, Hanno, ut Iulius bel. Pan. li. bro quarto scripti reliquit, obsedit, sed dies aliquot ne- quicquam absumpsit. Gotbi, ait Procopius libro tertio de bello gotico, ubi Rhegium peruenere haud quaqua prius inter medium fretum traieciunt, qua Rhegy pra- sidium pertentassent. Praerant tunc eius loci custodia Teremundus & Imereus per Belisarium praesides con- stituti, qui cum multis & fortissimos apud se milites ta- forte haberent, a moribus non solum hostes erumpen- do propellant, sed uel pugnam cum his confuentes ui- ctoriam retulerunt. Verum cum numero essent longi in- feriores, intra muros quieti de cetero se continebant. Totius uero exercitus ibi parte in obsidione relicta, po- tituram se fuit praesidium, & Romanos simul operie- do uicturum ratus, Tarent. in cetero exercitu misso si- ne ullo negotio praesidium cepit, id ipsum scribit Aga- thius de eodem bello libro quarto. In illa ta furiosa per- secutionis rabie Cretensium & Carthaginiensium, qua uniuersa Calabria, & Lucania, & Apulia perpeffa fuit, nil aduersi sensit Rhegium. Idque ob sanctitatem Eusebii archiepiscopi Rhegini, cuius precibus seruata est ciuitas. Franciscus Maurolycus homo siculus neote- ricus scriptor, atqui bonarum literarum ne sciens sicu- la uanitate ac crassitudine delibutus infans et iuuenis Arcadium Imperatorem Rhegium nobilissimam urbem Messena ciuitati assignasse peculium nulla etiam pro- posita causa temere negatur, & Militem & marce-
sem

sem Calabriae episcopatus messenio archiepiscopo olim subiectos fuisse blaterat. Apertissimum, & uanissimum commentum Siculae genti peculiare. Qui, ut probe Pla- tarchus in Nicia de Timeo Siculo historico scribens, ait, in historia scribendo saepe ad ridenda quaedam acle- uia, minimaque ad historiae contextum pertinentia di- gredimur. Qui Timeus, ait in Bruto Cicero, Lyssiam Atheniensem oratorem quasi licinia & Mutia lege re- petit Syracusas. Franc. Maurolycus in suo martyrolo- gio diu. phantia Tauranti sancti Basilii monachi, de quo dudum scripsimus, quasi licinia & Mutia lege, ut Ci- ceronis uerbis utar, repetit Syracusas, illiusque paren- tes martyrio uitam finisse blaterat. Beatae Dominicam Tropiaensem campaniae tribuit. Quid multa cum sicu- li Calabros claros uiros, ut se siculos esse dicerent, pecu- nia, quod ostendimus, subornarint. Messana autem colo- nia fuit Rheginorum: na, ut dudum ex Thucydide ostendi Ana- xilas Rheginorum tyrannus, exterminatis samis, qui Zanclem incoluerant, urbem promiscuis hominibus fre- quenter reddidit, & a sua quondam patria messenam appellauit. Tam uero Calabri, ut porci locrenses messe- nae, quod ostendimus, aliquando dominati sunt, ergo Mes- sana nunc sub Rheginorum, nunc sub locrensiu ditione fuit. Nec Messenii siue calabro conuictu uiue- re possunt: nam cuncta uel quidem certe ligna & saxa ipsis ex Calabria subministrantur. Effingebant Rhegini in uulgo leporem & curram nam, ait Arist. Iulio Pol- luce referente, Anaxilans cum Sicilia ante lepores no-
gigne.

gigneret, hic inuolens nutriendusque simul rheda in olympiâ nuncens, Rheginorum moneta rheda infulpsit & leporem. Imprimebant etiam in numo interdum muia, & ex postico tyram, fortasse in Ibici poeta gloriam inscriptione græca πύριον: interdum ex postico musæ signabant leonem gradientem. Quandoque insculpebant Mercurium alterâ manu caduceum, alterâ marsupium tenentem, & ex alterâ facie Castorem & Pollucem. Interim effungebant Iovem & ex alterâ parte Minervâ scutum dextrâ tenentem. Aliquando signabant Proserpinam, & ex alterâ parte Iovem, siue exculapion sedentem. Quandoque signabant lunam biforcem, et ex posticâ facie Iovē sedentē. Signabāt & solem sub imagine leonis quasi custodem, leo enim dormit apertis oculis, vigilat clausis. Imprimebant nonnunquam Apollinem, & ex alterâ facie solem. Plerumque signabant castorei & Pollucem, & ex postico militem sacrificantem super aram tenentem crateram. Item Apollinem & Dianam, & ex altera parte tripodem. Item Iovem & ex alterâ facie salutem, hoc est Ygiam Esculapii filiam dextrâ serpentem tenentem. Item Martem, & ex postico Minervam tenentem scutum & Victoriā. Rhegina autem ecclesia, archiepiscopalis sedes est vetustissima ab apostolo Paulo fidem edocta, totius Calabriae metropolis. Et archiepiscopus Rheginus in generalibus concilijs post Romanum pont. siue eius legatum semper primas tenuit. Cū enim ut alibi dixi, Paulus apostolus ex iudæi Reginam peteret, Rheginus dixerat,

ut, ut lucas in actis apostolorum tradit. Qui diem totum hic commoratus, & Dei verba apud populum, ut fuerat mos, faciens Rheginos ad Christū convertit, & Stephanum quendam archiepiscopum Rheginum instituit. Extat Rhegi ipsius beati Stephani vita & gratulatumur versa hunc in modum. Paulus apostolus Rheginum perveniens ac die uno ibi moratus, Deique verbum apud Rheginos adhuc idola colentes concionatus ipsos ad Christi fidem convertit. Et sicut bona terra semen recipiens centuplum redit, ita Rhegini verbum divinum receperunt, usque usque perstiterunt, quos beatus Paulus instruxit, & plurimos eorum baptizavit in nomine patris & filii & spiritus sancti. Quibus Stephanum Nicenum hominem, qui ipsum iudæa fuerat comitatus, archiepiscopum constituit. Cumque Stephanus ipse septem & decem annos Rheginam ecclesiam optime texisset, & multos circumvicinos populos predicatione ad fidem duxisset, atque episcopos & presbiteros ordinasset, orta in Christianos persecutionis rabie, ipse & Suera circumvicina civitatis episcopus, nec non agnes, felicitas, & perpetua mulieres beati Stephani discipulae Christum constanter confitentes, idola vero ligna & saxa insensata esse libero fatentes, Rheginæ civitatis praesidis Hieracis nomine iussu saxis petiti, ac fractis oculis in fornacem proiecti fuerunt, ex qua illesi egressi sunt. Quod videntes qui adhuc erant idolatrae, clamantes Deum beati Stephani & Suera verbi & magnum esse crediderunt in eum. Illi vero nonis Iulij interempti

terempti sunt. Corpus autem beati Stephani intempe-
 sta nocte a viris catholicis in australi parte ciuitatis
 miliario ab eâ in secessu oratorio suo sepultus est. Alio-
 rum vero corpora eodem loco humata sunt ubi fuerât
 trucidati. Haud dubium & Rheginos, et circumuicina
 regionis ac denum uniuersa Calabria utriusque se-
 xus fideles per multos postea usque ad constantini &
 Syluestri tempora martyri palmâ fuisse affectos, plu-
 rimosque absque martyrio sanctitate floruisse. Nicene
 synodo primæ constantini et Syluestri tempore celebra-
 ta interfuit præfens Marcus archiepiscopus Rheginus
 solus ex totâ Italiâ, Victore & Vincentio Romanis præ-
 sbyteris exceptis, qui gessere nices papæ. Ioânes archie-
 piscopus Rheginus uero cum Ioanne episcopo Portuen-
 si & abundanti episcopo Paternensi, quæ ciuitas, ut
 ostendamus, in Calabria est, gessit nices papæ Agatho-
 nis Rhegini ciuis in synodo Constantinopolitano sexto.
 & Constantinus archiepiscopus Rheginus interfuit
 synodo Nicene secunda, Adriano papâ celebrata. An-
 no a partu uirginis ecccccxxviii. Sub Sixto papa ter-
 tio, & Theodosio iunioris & Valentiniano Imp. habi-
 ta fuit Rhegijs provincialis synodus, Hilario archiepi-
 scopo aduersus Briaticensem episcopum, qui minime le-
 gitime fuerat ordinatus. Gregorius papa libro quinto
 ad Bonifatium archiepiscopum Rheginum scribens Ca-
 riatensem ecclesiam ob ciuium paucitatem Rhegine
 ecclesie committit. Erat enim olim, ut dixi. Rhegina
 ecclesia totius Calabria metropolis, quæ cû opus erat,
 prouincialia

prouincialia concilia indicebat. Sed ambitione archie-
 piscopalem dignitatem affectante, & ne uni subijciatur,
 insurgente superbia, quatuor nunc sunt in ea archiepi-
 scopales sedes, quot uix ferme sunt in reliquâ Italiâ.
 Atqui certe sicut unum corpus non plura capita, ut
 monstrum, sed unum duntaxat habere expedit, & una
 prouincia unum præfident, cui uniuersi pareant, habere
 decreuit unum præfidentem, cui omnes episcopi ac sacer-
 dotes obtemperent, habere conuenit. Et in una prouin-
 cia non plures sed una duntaxat synodus est habenda,
 ad quam cuncti prouinciales episcopi coeant. Qua-
 re in eâ quidem sententiâ, optime prouideretur, si uni
 Rhegino Archiepiscopo in totâ prouinciâ primatus di-
 gnitas deferatur, cuius iuris partes sint prouincialem
 synodum cum oportueret, cogere, & ad quem unum ha-
 beat relatio, qui iure archiepiscopus dicitur. Archō
 enim græcè, Latine principem significat. An autem epi-
 scoporum princeps dicendus sit is, qui in tres tantum
 in prouinciâ episcopos, aut in duos, & in nullum pror-
 sus potestatem habeat, non uideo. Iam uero Consenti-
 nus archiepiscopus tres solummodo episcopos sub di-
 tione sua habet, de uerinares duos, Rossaunensis nullum
 prorsus. Elegit Rhegina ecclesia beatum Brunonē Car-
 thussensem ordinem iniciatorem in suum archiepisco-
 pum Urbani secundi temporibus, qui ipsum in archie-
 piscopum confirmauit, ut Dionysius Carthusiensis in a-
 ctâ apostolorum scribit, sed ille heremiticâ uitam præ-
 tulit archiepiscopatu. Cumque Rheginus locuples olim

ac potens urbs fuerit, & ut semel dixi, prima a diluvio in Calabria condita, coloniasque in ea plurimas emisit, ac prima Christi fidem suscepit, plurimumque, graecam & latinam linguam usurpauerit, haud dubio plurimos praestantes viros & gubernande reip. idoneos, & doctrina ac sanctitate praeditos produxit. Quorum plerique simul cum alijs Calabris multis aut memorie a scriptoribus traditi non sunt, aut sub Sicilia nomine sunt scripti, idque scriptores siue dolo Calabriae gloriae invidentes egerunt, siue inscitia, siue quia Rheginum Rheginaque regio Siciliae insulae vicina est, & ut libro primo ostendi, olim a siculis habitata Sicilia dicta est, vel quidem certe Thucydidi tempore: apud quem libro tertio Rheginum & Messenam opulentissimas Siciliae urbes fuisse scriptum est. Et Steph. Bizan. ut alibi dixi, multa Calabriae loca sub Sicilia nomine scribit: & Rogerius Guiscardus Calabriae & trimachiae insulae dominus utriusque Siciliae citra & ultra pharum Innocentij secundi tempore ab antepapa anacleto rex cognominatus est. Sed certe cum qualibet regio suo proprio & peculiari vocabulo nominetur, et, ut de alijs nunc taceam, trimachiae insula Sicilia, citra pharum nero Italiae pars usque ad Talaum & firim amnes Calabria dicatur, nequaquam res Calabriae confuse & indistincte sub Sicilia nomine scribi debent, nam, ut alibi dixi, nulla regio nulla urbs, nullus locus, nullus homo sua propria laude fraudandus est. Quid siqui eximij, ac memoria digni viri confuse & indistincte sub Sicilia nomine ab auctoribus

auctoribus scripti sunt, utique hi Calabri intelligendi sunt. Nam Calabriae antiquitate, & quod non insula, sed in continenti Italiae, eiusque non minima pars sit, nobilior est, quam Trimachiae insula, & primo a siculis habitata, Sicilia dicta est. Et ob id rex, qui Calabriae, Apuliae, Lucaniae, Campaniae, & Samnio dominatus, citra pharum rex cognominatur, non quod haec regiones, praeter Calabriae, aliquando a siculis habitatae Siciliaeque dictae sint. Ceterum nequaquam me fugit, aliquos fore, qui claros viros ab auctoribus confuse & indistincte sub Sicilia nomine scriptos proprijs Siciliae insulae locis asserent, id quod iam hucusque de alijs multis exeram. Fuerunt ex Rheginia civitate, aut certe ex Rheginia regione leo iunior, Stephanus tertius sine quarthus, & Agatho Romani pontifices, sub Sicilia nomine indistincte ab alijs scripti quorum postremus Ioannem archiepiscopum Rheginam, & Abundantium episcopum Paternensem conterraneos suos synodo constantinopolitanae sextae praefecit. Fuit & ex hac urbe beatus Cyprianus divi Basilij monachus divi Nicolai monasterij abas, quod est in calamitio pago. Fuit & beatus Thomas eiusdem divi Basilij monachus abas monasterij in Tireto pago. Fuit & nostra memoria Ludovicus divi Francisci asisini monachus sanctae nitae vir, & Georgius integrae nitae vir Ludovici socius. Cumque, ut semel atque iterum dixi, Rheginia civitas, paulo concionante Christi fidem amplexa sit, ambigendum non est, plurimos utriusque sexus homines pro aenitana cum sanguine

Sylbon
 sanguine sudasse, aliosque post Constantini baptismum
 sanitas floruisse. Qui & si ab hominibus, sine dolo, si-
 ne incuria scribi prætermissi fuerent, in Dei tamen libro
 stylo ferro exarati sunt. Nunc scribendi sunt, qui disci-
 plinis clauerunt. Sed primum is est scribendus, qui non
 philosophia præcepto, sed suo ipsius exemplo qualis in
 patriam charitas esse debeat docuit. Python rhéginus,
 ait Philostratus de uita Appollonii Tyanici, eam cum
 ad Dionysium Siciliæ tyrannum confugit, atque honora-
 tius ab eo susceptus, quam exuli convenire videretur,
 tyrannum mentem intellexit Rhégium capiendi percupidam:
 cumque id rhéginis per epistolam nuntiasset, à tyran-
 no deprebensus est. Quapropter tyrannus illum tam ex
 machinis, quas pro rhégio expugnando construxerat,
 minis suspēdit, cumque munus admonuit existimans rhe-
 ginos ne Pythonem vulnerarent, aduersus machinam
 tela non emissuros. Ille autem magnis vocibus excla-
 mans Rhéginos hortabatur, ut in machinam tela ton-
 querent, se namque aiebat signum libertatis esse propo-
 situm. Hic athadamicam disciplinam secutus sapiens li-
 berque cussit. Eruditos autem homines ex hac urbe co-
 plures fuisse opinandum est, cum, ut relatum est, Rhe-
 gini plurimum græcam & latinam linguam usurpa-
 rint: tum quidem maxime pythagoricâ disciplinâ instru-
 ti fuere. Nam præter eos, qui agente Crotone Pytha-
 goræ & commigrantes eius discipuli existerent, Pythago-
 rici, ait Iamblicus, exulibus ducibus philosophia, Rhe-
 gium contemere, ibique diuersati sunt. Pythagore au-
 tem

Hypoc
 tem discipuli præclarissimi uiri fuere, aut idem Iambli-
 cus in libro de sectâ Pythagoricâ, Aristides, Aristor-
 rates, Demosthenes, Athosion, Calais, Emphyces, Eli-
 eus, Hipparchides sunt hiparcus, Mnesibolus, Obsimas,
 Thetus Selinuntius, & Theocles. Horum Eliaon, &
 Hipparcus, item Phryius philosophi clari fuerunt & le-
 gum latrores, qui Rhéginas res constauerant, & eam,
 quam gymnasiarcham uocant, & eam, quæ sub Theo-
 cle dicebatur. Hipparcho Plato librum inscripsit de
 studio lucrandi. Ex Hipparchi autem dictis, hæc sunt
 apud Stobæum in sermone, Quod euentus. Homines, qui
 breuissimum uitæ tempus habent, si totius mundi quo
 comparetur, optimam in uitâ ueluti peregrinationem
 transigent, si uixerint in tranquillitate. Hoc autem asse-
 quentur si imprimis diligenter scientiam, & cognitio-
 nem sui habuerint: nempe quod mortales sint, ex carne
 consent, corpus offensus facile & corruptibile gerant.
 Denique grauissima quæque ad ultimum usque spiritû
 expectare cogantur. Primum enim lugenda sunt, quæ
 circa corpus eueniunt, morbi costales, pulmonarij, phre-
 nitides, podagra, silicidia urine, tormina, ueterini, comi-
 tales, putredines, & infinita alia. Circa animam uero
 longe maiora & difficiliora contingunt. Siquidem om-
 nia quæ per uitam committuntur uelinda mala, illegi-
 tima, & impietates ex animi affectibus oriuntur. Nam
 propter immoderatas contra naturâ cupiditates, mul-
 ti in affectus effrenatos inciderunt, & nec a filiabus,
 neque a matribus suis impissima uoluptate capienda
 O sibi

sibi temperauerunt: quos etiam parricide facti sunt, & multi eorum suos liberos iugularunt. Quid illa recenset, quæ solis impendent nobis, per imbres squallores, æstus immodicos, & nimia frigora ita ut frequenter propter inaequalem aeris intemperiem pestis & fames, & alij multi diuersique casus fiant, & integræ ciuitates desolentur? cum igitur huiusmodi multa nobis immineant, neque corporis dotibus gloriantes efferri debemus, ut quæ uel exigua febricula Deum uoluntate immissa statim immarcescant, nec externâ prosperitate, ut putatur, & hæc enim ut plurimum Citius perire, quam ori-ri solet. Quippe hæc omnia incertam, atque instabilem obtinere naturam, & in multis uariisque mutationibus gigni exploratum habemus, & nil ipsorum permanere neque immobile, aut firmum, aut continuum esse. Quapropter si hæc cogitemus, tranquille uiuemus, quos uis euentus fortiter sustinentes. Nunc uero multi omnia, quæ natura, fortunaue ipsis contulit, quam optima fore animo secum præsumentes, & non qualia sunt repa-diantes, sed qualia in præstantissimo sui statu fieri pos-sent, subito illis priuati, animam onerant multis ma-gnisque, et illegitimis ac temerarijs malis: atque ita usu-uenit ipsis, & uitam acerbissimam tristissimamque a-gant. Contingunt autem talia amissis pecunijs, uel ami-cis mortuis, aut liberis, aut alterius rei pretiosa exissi-mata facta iactura. Deinde flentes, ac lugentes se solos infortunatos & infelices esse putant. Nec meminerunt quod similes casus & alijs multis acciderunt, & adhuc

accident:

accident neque animo perspicere possunt, uel aliquot nostri sæculi hominum uitam uel iam defunctorum in-quantis calamitatibus & malorum tempestatibus illi quidem adhuc sint illi quidem condon fuerint. Confide-rantes igitur quod multi pecunijs amissis ipsi deinde ser-nati sint propter pecunie iacturam, cum aliter in peri-culum a latronibus, aut a tyranno patiendi aliquid uen-turi fuissent. Item quod multi cum amore & maxima beneuolentia prosecuti quosdam essent, eosdem paulo post uehementer odio habuerint. Hæc inquam omnia postquam cognouimus ex historiâ nobis traditâ, & in-tellexerimus quod multi a liberis & amicis delectissi-mis perditis sint, uitamque adeo nostram cum infelicio-ribus contulerimus, & cunctos omnes homines nec no-bis solum contingentes reputauerimus tranquillus de-gemus. Non enim æquum est, hominem aliena mala le-nia putare, sed propria etiam leniter ei ferenda sunt, cû uideat omnem humanam uitam multis aduersitatibus obnoxiam esse. Qui autem flēt ac lugent præter id quod rem pereantem aut discedentem nihil plane inuuant, in maiores perturbationes animam suam impellūt, in me-dio multorum prauorum affectuum consitutam. Qua-mobrem conuenit ut abnuentes ac repugnantes modis omnibus nauos illos in philosophiâ corpore iam indu-ratos abstergamus. Hoc autem faciemus si prudentiâ & temperantiâ colamus, presentibus utamur, & nō multa desideremus. Quid est quod homines multi sibi conquirant, cum post illud uita tempus usus eorum nul-

O 2 lus

lus sit futurus. Vt tamen igitur bonis presentibus, qua per philosophiam decora & honorifica sunt, & insatiabili malorum cupiditate liberabitur. De hoc Plinius libro secundo ait. Vtrinque sideris cursum in sexcentos annos praecinsit Hipparchus, menses gentium dieque & horas, ac situs locorum & vicus populorum complexus aucto teste. haud alio modo, quam consiliorum natura particeps. Et infra. Ducentos annos Hipparchi sagacitate compertum est, & luna defectum aliquando quinto mense a priore fieri, solis vero septimo. Eandem bis in triginta diebus supra terras occultari, sed ab alijs atque alijs cerni, quaque sunt in hoc miraculo maxime mira, cum conveniat umbra terrae lunam hebetari, nunc ab occasus parte hoc ei accidere, nunc ab ortus. Et rursus. Hipparchus nunquam satis laudatus, ut quo nemo magis approbavit cognationem cum homine siderum, animasque nostras partem esse caeli, novam stellas, & aliam in auro suo gentem deprehendit. Eiusque motu qua die fulsit ad dubitationem est adductus, an ne hoc sapienter fieret, munereturque & ea, quas putamus affixas. Et rursus De terrae universae mensura Eratosthenes ducentorum quinquaginta duorum millium stadiorum prodidit. Quae mensura Romana computatione efficit trecenties quindecies cetera millia passuum. Hipparchus & in coarguendo eo, & in reliqua omni diligentia minus adiecit computationi illius stadiorum pandominus viginti quinque millia. Item, Hipparchus nomina stellis omnibus imponens, siderum stellarumque numerum

nummum explicavit. Eius epithaphium apud Stobaeum erat. Sepulchrum hoc Hipparchi est. Perge iustitiam animo complectens. Fuit & ex Rhagina urbe Andromachus philosophus & legislator, qui, Aristotele Tol., libro tertio referente, Chalcidensis leges scripsit, is, qui sunt in Thracia, cuius extant de eade leges, & de hereditatibus. Fuit & Theaetetus philosophus & legislator, cui Plato librum de scientia inscripsit, fuit & Lycus philosophus pythagoricas Alexandri magni temporibus, ad quem magnam librum scripsit. De quo Suidas inquit. Lycus qui & Buteras historicus adoptione pater Iycophronis tragici, qui fuit sub Alexandri successoribus. Insidijs petitus a Demetrio Phalareo. Hic historiam Lybiae & Sicilia scripsit, meminit huius Strophianus. Fuit & Hippias sine hippis philosophus, & orator, poeta, & historicus, ut Suidas trait. Qui floruit persicis temporibus, primus Siculas res scripsit, quas postea Meyes in compendium redegit. Scripsit de Italia constructa, de rebus siculis libros quinque, de temporibus totidem, de reb. & argolis libros tres. Qui & prius parodiam, claudiambrumque, et alia scripsit. De quo Plutarchus de oraculis deficientibus meminit, atque de eo mentionem fecisse Phaniam. Meminit huius & Galenus in libro de historia philosophica. Qui materiam ignis, & aquam esse dixit, & feminas non minus maribus semen effundere opinatur, quicquam tamen ipsam ad formationem factus non conducere, cum extra uterum inei dicit. Hic mulieres aliquot, aidas praesertim absque virili

concubitu semen interdum emisisse. Hic ait Stobæus in sermone de inuidiâ, dicit duplicem inuidiam esse iustam quidem, cum quis inuidet improbis honoratis, iniustam uero, cum bonis. Et inuidi duplo magis quam ceteri calamitosi sunt. nō enim solum proprijs malis grauantur, ut alij, sed alienis quoque bonis. Hic ait Plutarchus in libro de calumniâ apud ipsam Stobæum, grauissimam rem calumniâ esse dicit, quia nulla pœna lege sancita sit calumniatoribus, ut furibus, quamuis amicitia, quæ optima est possessio, furentur. Quamobrem contumelia licet malefica sit, iustior tamen est, quam calumnia quia quæ latet nocentior est. Xenophon facit interlocutores de iusto Hippiam & Socratem, cui Plato duos libros inscripsit, de pulchro, & de mendacio. Vicbatur Hypbias, ait Elianus de uariâ historiâ libro duodecimo, uetibus purpureis. Fuit & Glaucus siue glaucia philosophus pythagoricus & musicus excellentissimus, Democrito contemporaneus, qui scripsit de poetis & musicis antiquis, ait Plutarchus in musica, scripsit & alia, cuius meminit Laertius Diogenes in Democrito. Fuit & Theagenes poeta clarus, qui, ut Eusebius libro decimo de preparatione euangelica refert, Cambysa regis patris Cyri temporibus floruit. Qui, ut Tatianus in libro cōtra Græcos prodit, ante omnes alios perscrutatus est Homerum, scripsitque de eius poesi, ac tēpore. Fuit & Kleonimes poeta disthyrambicus. Scripsit ad Alexandrum magnum epistolas & disthyrābos, ut Athenæus libro nono auctor est. Fuit & Ibycus poeta Lyricus & historicus

historicus & musicus certandis filius. Quem decantat Aristophanes in cerialibus. Ibycus, inquit, poeta circa musicam & concentum marsatus est. Fuit unus ex nouem lyricis uniuersa Græcia, ut Isacius in lycophronē, & auctor quidam epigrammatum aiunt. A quo ibycium metri genus dictum est, pluraque lingua dorica scripsit. De quo Suidas inquit. Ibycinum dictum, sed ibycini uersus. Ipsam ait idem Suidas, & Plutarchus in Symposiis, Nequid erga Deos peccans panam ab hominibus acciperet, est autem consonum cum Sacerdotio. Hic, ait idem Suidas, certandis Rhegini filius fuit, Samumque petijt Olymp. xliij. Policrate Policratis tyranni patre regnante. Ibycinum instrumentum, ait idē, ab ibyco iuuentore in consilijs Celtarū cum Romanis. Erat autem innumerabilis tibicanetarum & tibicinū multitudo simul totius exercitus camentium pœna. Clamor erat commixtus, ut & uicinia loca resonarent, & uidebantur adere uocem terrificam. Id magno adiumento tum Romanis fuit. Fuit etiam ibycus, ait Athenæus libro quarto, inuenitur Ibyci instrumenti musici triangularis, trigonum dictum. Scripsit libros sexaginta, & triangularem cytharam inuenit, quæ sambuca dicitur. Sambuca, ait Porphyrius, est triangulum instrumentū, quod ex inæqualibus longitudine, sicut & crassitudine uernis efficitur. Hic diluculum eliton appellauit, quod eo tempore clij, hoc est audire iam & loqui liceat. Hic etiam, ait Athenæus libro primo, affirmat Ambrosiâ ad mellis naturam nocuam habere dulcedinem, mel

dicens nonam Ambrosia partem habere secundum suam
 nitatem. Ab eo Ibycus equus prouerbiū est: ait enim
 Plato in Parmenide: Ibyci equo athletæ & seniori cur-
 rum subituro certamen, & propter experientiam enen-
 tuum extimescenti Ibycus ipse se conferens, intus in-
 quit, & ipse iam senex ad amores regredi cogor, unde
 Ibycius equus prouerbiū. Fuit autē puerorum ama-
 tor, de quo Cicero Tusculanarum Quæstionum libro quarto ait: maxi-
 me uero omniū flagrasse, amore Rheginū Ibyci appa-
 rei, ex scriptis. De quo auctor epigrammatū ita scribit.
 Rheginum Italia pallustris extremum cano
 Semper Trinacriam gustans aquam
 Propterea quod amantem Ibycum, amante pueros
 Ibycum si ondosa possit sub ulmo
 Illic multa passus, multam sub se pulchro edera fundit.
 Et candidi plantam calami. Fuit autem occisus à la-
 tronibus de cuius morte Plutarchus de futili loquacita-
 te ait: Ibycus cum in latrones incidisset iam occidendus
 græcos forte superuolantes oblectatus est. Aliquanto
 post tempore cum idem latrones in foro sederent, rur-
 sumque græcos superuolarent, per iocum inter se susurra-
 bant in aurem, adfuit Ibycus græcos. Eum sermonem affi-
 dentes in suspicionem rapuerunt, maxime desiderato in-
 pridem Ibyco. Rogati quidnam sibi uellet ea oratio, he-
 sitanter, atque inconstanter responderunt subiecti tor-
 mentis facinus confessi sunt, atque ita uelut græcum in-
 ditio pænas Ibyco dederunt, ac potius suo ipsorum in-
 ditio, ut dicitur, perierunt: Vnde peremia hortæ est, Iby-
 ci

ci græcos. Simile quidpiam Crotone Pythagoræ tempe-
 llate accidisse Iamblicus in libro de secta pythagorica,
 de nautis quibusdam, qui quosdam e nauis in mare de-
 merferunt, refert. Fuit ex hac urbe et Aristomus musicus,
 de quo meminit Strabo, ut in Locris dicimus. Fuit &
 Sillax pictor celeberrimus, qui, ut Athenæus libro sexto tra-
 dit, porticem in Philiæ egrege pinxit, quod Polle-
 machio dicebatur. Fuit & Clearchus statuaris celebra-
 rissimus, de quo Pausanias in Laconicis ita scribit, in dex-
 tra Chalcidæci parte Iouis ex ære signum factū est om-
 niū, quæ ex eadem sunt materia uetustissimæ: neque
 enim una & eadem fuit uniuersi operis fabricatio, sed
 particulatim uicibus excusa inter se deinde sunt apte
 clauis confixa, atque ita ne dissolui possint coagmenta-
 ta: fecisse autem, Clearchum hominem Rheginum, quem
 diopœm & scyllidis nonnulli, alij Dædali discipulum di-
 cunt fuisse. Fuit & Pythagoras Græcis literis eruditus
 statuaris & fistor clarissimus, qui primus statuarum
 proportionem considerauit. Floruit, ait Laertius tempo-
 re Pythagoræ philosophi & primus nummorum ac mo-
 dorum repertor fuit. Qui, ut Pausanias in dicitur, pro-
 dit, discipulus fuit Clearchi Rhegini in plastico arte ce-
 lebris, ut si quis alius, id est fistor fecit imaginem Asy-
 li, quam stadiodromon Syllon uocant. Fecit in Olympia
 statuam Mnasei cursoris cognomento libin. Fecit sta-
 tuam Enthymi, & Leonisei cuiusdam. Fecit, ut idem
 Pausanias in Phocæis scribit, in Olympia statuam Pro-
 tulæ Mantinei athletæ, qui pueros in pugilatu uicit. Fe-
 cit

cit Tarenti ex arte egregiam imaginem tauri exportan-
tis Europam Agenoris filiam ex Phenice, ut Varro
lingua latina libro primo scriptis reliquit. De hoc Plin-
ius libro trigesimo quarto insit Pythagoras Rheginus
Statuarius uicit Myrronem diligentissimum Statuariis
pancratiaste Delphis posito. Licet ipse primus multipli-
casse uarietatem uideatur, numerosior in arte, quam Po-
licretus, & symmetra diligentior. Fuit, ait idem Plinius
Olympiade lxxxvij. circiter uerbis annum cccxvi. Fuit
& alius Pythagoras Samius initio pictor nepos ex so-
rore & discipulus Rhegini, eique indiscrcta facie simi-
lis. Ergo Pythagor. & Rhegini Statuarij soror Samio ho-
mini nupsit. Fuit enim in Calabria urbs Samos, quam
edificauerunt samij, ut locri natiij locrum, & Milessi
Asia miletuna urbes in Calabria condiderunt. Sunt, ut
retuli, in Calabria & alia loca complura iisdem appel-
lata nominibus, quibus & orientalis græcia loca. Fuit
ex Rhegio Nicolaus medicus eximius latina græcæque
lingua apripe eruditus, qui Nicolaum Alexandrinum
medicum, atque omnia Galeni opera è græco in latinum
uertit, sed pauca extant. Edidit librum de Cemate, qui
græcè desideratur, colationem locorum Galeni & Hi-
pocratis emendatiorem. Eius exemplaria castigatissi-
ma & integerrima si extarent, non tot erratis scateret
Galenus. Floruit a natali domini anno M. cccclx. fuit
& ex hac urbe C. Antistius nirmagna prudentia præ-
ditus, & re militari peritus legatus C. Iulij Caesaris in
bello gallico, ut libro sexto bel. gal. scriptum est. Fuit

& Lucius Roma tribunus plebis, cuius meminit Val.
Max. libro quarto. Fuit & Lædonicus Chereus Iurecon-
sultus, edidit opus quoddam ad ius ciuile attinens. Post
Rhegium Calopinacum flumen Tauracium olim di-
ctum excurrit. A partu Virginico anno M D L X I I.
non procul a fluuio hoc dissiluit reseditq; tellus iugensis
spatio, & mare ingressum est. Supra Rhegium m. p. q. a
luor Agatha græci oppidum, est quod bonè significat,
adito loco natura satis munita, quod undique rupibus
clauditur, & eiusdem nominis fluuio tarentinis & an-
guillis sacundo abluatur ab Ausonijs conditum. Cum
enim, ut semel atque iterum, ac tertio dixi, Ausonijs id est
Asiæhenazei utranque Calabriae oram primum inco-
luerint, oppidaque plurima, licet, ut dixi rarè, condide-
runt, certe haud dubium in hac Rhegina ora oppida co-
ndidere, coloniæque deduxere. Inde cenotri, & uali ano-
tri genere, deinceps morgeles, postea phocenses, & in
ora crotoniata Philoletes urbes in Calabria condide-
runt. Hic serica & olea optima fiunt, nascuntur cappa-
res. Sunt in hoc agro pagi Cardetum & Misorpha. In-
cole in communis sermone latina & græca lingua utun-
tur, rem uero diuinâ græca lingua græcone ritu faciunt.
Post Calopinacum amnem Agatha fluuius excurrit.
Inde est leucopetra portus, distat à Rhegio millibus
pass. quinque. Et supra est eiusdem nominis græcum op-
pidum olim P. Valerij Villa ut dudum ostendi, abest
à Rhegio m. p. octo. Incole in communis sermone latina
& græca lingua utuntur, sacra uero græca lingua, gra-
cone

Agatha

Notta
S. Rouann
Lecorn.

Capo del monte.
 coue more faciant. Inde est leucopetra promontorium
 distat à Rhegio m. p. duodecim. De quo Strabo ait. E
 Rhegio ad orientem naviganti Leucopetra promonto-
 rium occurrit quod à colore Leucopetram id est saxū
 album appellant. per stadia quinquaginta, ubi montis
 Apennini finem adesse aiunt. De hoc promontorio plu-
 rimi ueteres scriptores meminere, ut Strabo ipse, et Pli-
 nius, & Mela, & Dionysius apher, & sic ad Ant. libro
 xvi & Phil. prima Quare miror Paulum manutium
 Leucopetram Tarentinorum semel atque iterū impres-
 sisse. In hoc mari coralium capitur. In agro hoc nascun-
 tur cappares. inde est Peucedalium castellum, quod
 quinque digitos significat, milliario à frcto distans, in cu-
 ius agro scilicet sit, & amygdalorum & capparū uber-
 tas sunt & mella optima, nascitur eos aquaria nobi-
 lis. Fit in hoc mari optimarum trichiarum captura in-
 gens, quas sale in cadis condunt. Ex hoc castello fuit
 Petrus Santi Basilij monachus cripta serrata, quod mo-
 nasterium ab urbe m. p. duodecim distat, abas utraque
 lingua satis eruditus, acrique ingenij, & integra mē-
 tis. Interfuit Florentino synodo Eugenio Rom. pont. hu-
 ius nominis quarto in qua aduersus graecos pro Roma-
 na ecclesia doctissime disputauit. Opus sane egregium
 absoluit multa ad utramque linguam attinentia conti-
 nens. Quedam eius opuscula reperiuntur, ut epistole,
 logistices libri, arithmetica, de numeris, geometria, su-
 per uentione festi pasche, theologica speculatio. Fuit
 præceptor Pauli Perusini legislatoris. Supra est Mon-
 tibellum

Montebellum.
 tibellum tenuē castellum imo loco situm cum amygdalorum copia. In littore sal marinus sit. Dehinc est lau-
 rentium oppidum edito loco, quod eiusdem nominis flu-
 minis adlabitur, adest a mari m. p. octo, a Pented. stylo
 decem. Hic lina optima fiunt, et caseus probatissimus,
 provenit terebinthus, nascitur lapis molaris frumenta-
 rius & olearius, nascuntur cappares, cuminum sylue-
 stre, & faniculum marinum, & scriphium siue absyn-
 thium marinum. quod & Santonicum uocant. Nasci-
 tur herba, quam alij uotumum uocant, graeci Calabri-
 lixin, & sinuacum appellant, nascitur & spartum teres
 est & lini modo, sed crassius, bulinum, & tenuit, mace-
 rantque. In templo diuo angelo dicato beati Gerasimi
 huius oppidi cuius corpus quiescit. Eius festum decimo
 octauo Cal. Iulij agunt. Exin Halex fl. uinus labitur to-
 rentinus & arguillis ubi, qui locros, ait Strabo, à Rhe-
 gio determinat. Qui per uallem profundam cursum ha-
 bet. Peculiare quiddam de cicadis obuenit, quæ enim
 in locrorum ripa uersantur sonantius fludent, illis a-
 lijs uox nulla contigit, cuius rei causa suspicantur es-
 se nam cum ijs omnino ambroso regio sit, unde rascidas
 alarum pelliculas minime pādant, illis sole seruida est,
 quæ aridas & uti corneis habeant, unde apte stridor
 emittitur. Diodorus siculus libro quinto de antiquorum
 gestis fabulosis huiusce rei aliam causam tradit: e m,
 inquit, Hercules ad fines Rheginorū & locresiu perue-
 nisset, deque uia fessus quiesceret, cicadarū strepit: p-
 tesus Deos orasse fertur, ut eas inde amouerent, exa- di

in prece, non solum tunc, sed etiam postmodum cicadae nunquam sunt his locis reperta. Id quoque asseuerat, Granius apud Solinum. Atheniens lib. xv. Et Elianus in libro de historia animalium negant, huiusce rei causam sciri posse. Canunt autem cicadae, ait Elianus, membracula uerberatione, & non ore, ut cetera animalia. Quod si ita est, uera est causa, quam scribit Strabo. Iux

Peripoli
Praxiteles
Rabrid
Regule
La Roza
Callico
Halecem annem Amygdalia oppidum est, Peripoli quondam dictum adito loco naturasatis munitum cum limis, & caseo, & melle optimis, a mare m. p. quatuor distans, a Laurento totidem, locrensiem quondam, nam, ut dixi, olim Halex fluius locrensem agrum a Rhogino dislerminabat. Fuit hoc oppidum simul cum tota ora hac Romana ciuitate donatum, ut Plinius tradit. De quo Thucydides libro tertio sic ait: Athenienses, qui circa Siciliam agebant, cum in locridem nauigassent peripolim oppidum in congressu quodam locros, qui loco auxiliuui ferebant, superantes ceperunt. In hoc agro lapis Phrygius nascitur, proueniunt & asperagi omnibus anni mensibus, suntque pagi Rigudum, Trocha, & Gallicum. Ex peripoli oppido hoc fuit Praxiteles ille statuarius & pictor celeberrimus, qui arte sua naturam est imitatus: cuius simulachra uis adeo simillima erant, ut uel bruta animalia deciperentur & homines ad concubitum allicerentur. De quo Plinius libro trigesimo tertio ita scribit: Praxiteles primus specula fecit magni Pöpei etate ciii. Olymp. Et libro quadragesimo quarto: Praxiteles marmore felicior, ideo clarior.

clarior. Fecit tamen ex are pulcherrima opera Proserpine raptum, item Catagysam, & ebrietatem, & liberrum patrem, nobilemque unam Satyrum, quae Gracipetibocton cognominant. Signa etiam, quae ante felicitatis adem suere, Veneremque, quae cum ipsa ade incendio cremata est Claudij principatu, marmorea illi suae per terras inclitae parem. Item Steph sam, Spelumené, anophorum, Harmodium, & Arislogitonem Tyrannidas, quos a Xerse Persarum rege captos, uicta Perside, Atheniensibus remisit magnus Alexander. Fecit & puberem Apollinem sub repente lacerto cominus sagitta insidiantem, quem Saurorodonon uocant. Spectatur & duo signa eius diuersos affectus exprimentia, scilicet matrona, & meretricis gaudens. Hanc putant Phrynen fuisse, deprahenduntque in ea amorem artificis, & mercedem in uultu meretricis. Et libro xxxv. Posianus laudat Praxitelem, quia plasticen matrona statuariae sculpturaeque & calaturae esse dixit. Et libro xxxvi. Praxiteles marmoris operis superauit etiam semet, opera sunt Athenis in Ceramico, sed ante omnia, & non solum Praxiteles, uerum etiam in toto orbe terrarum Venus, quam in uiderent multi nauigauerunt Gnidum. Duas fecerat, simulque uendebat, alteram uelata specie, quam ob id quidam praelulerunt optione, quarum conditio erat Coy, cum alteram etiam eodem pretio detulisset. Severum id ac pudicum arbitranter reiectam Gnidi emerunt immensa differentia fama. Voluit eam postea a Gnidiis mercari rex Nicomedes, totum

as civitatis alienam, quod erat igens, dissolutum re promittens. Omnia perpeti malere, nec immerito, illo enim signo Praxiteles nobilitauerat. Gnidum adien-
la eius tota aperitur, ut conspici possit: undique effigies
deae, fauente ipsa, ut creditur, salto, nec minor ex qua-
cunque parte admiratio est. Verunt amore captum quē
dam, cum delatisset nocte simulachro cohibuisse, eius cu-
piditatis esse indicem maculā. Sicut in Gnido & alia si-
gna marmorea illustrium artificum, nec minus aliud
ueneris praxitelicae specimen, quā quod inter haec so-
la memoratur. Eiusdem est cupido obiectus a Cicerone
Verri ille, propter quem Thespia isebantur, nunc in
Ostia scholis positus. Eiusdem est alter nudus in Pa-
rio colonia Propontidis par ueneri Gnida nobilitate,
& iniuria. Adm. aut enim eum Alchidas Rhodius,
atque in eo quoque simile amoris uestigium reliquit.
Roma Praxitelis opera sunt Flora, Triptolemus, Cae-
res, in hortis Seruitianis, hominibus, & bona fortu-
na simulachra in Capitolio, itē Menades, & quas Thia-
das uocant & Carytidis, & Silleni in Asini Pollio-
nis monumentis, & Apollo, & Neptunus. Praxite-
lis filius Cephisodorus rei & artis haeres fuit. Cuius lau-
datum est Pergami Sympreza signum nobile, digitis
corpori uerius, quā marmori impressis. Romae eius
opera sunt Latona in Palladij delubro, ueneris in Asini
Pollionis monumentis, & intra Ostia porticus in
Iunonis aede Aesculapius, ac Diana. Et rursus infra:
Admiratur & Praxiteles qui etiā quinque uolamina
scripsit

scripsit nobiliū operum in toto orbe. Natus hic in Gra-
cia Italiae ora, & ciuitate Romana donatus cum iis op-
pulis. Tonem fecit eburneum in Metelli aede, qua cam-
pus pritur. Accidit uero ei, ut cum in nauibus ubi fe-
sa. Africana erant, per caueam intruēs leonem celaret,
ut ex alia cauea panthera erumperes non leui periculo
diligentissimi artificis. Fecisse opera complura dicitur,
sed quae fecerit nominatim non refertur. Et libro trigesi-
moquinto ceris pingere ac pictura inuere quidā Ari-
stidis inuentum putant, postea consumatum a Praxite-
le. De quo Varro Praxiteles propter artificium egregiū
nemini est paulo humaniori ignotus. Et Cicero de diui-
natione libro primo. Praxiteles calauit argento Ro-
seum puerum cir. complicatū serpentis amplexu, quod
eius futura probitatis inditum fuit. Et in Verre actio-
ne sexta. Apud Heium erat signum cupidinis mar-
moreum Praxitelis. Idem opinor artifex eiusmodi cupi-
dinem fecit illum, qui est Thespis, propter quē Thespia
uisantur, nam alia uisendi causa nulla erat. De hoc etiā
meminit Strabo libro nono, qui & libro tertiodécimo
eodem templi Diana Ephesina, totam Praxitelis operi-
bus plenam fuisse tradit. Et Val. Max. lib. octauo. Pra-
xiteles ueneris statnam in marmore quasi spirantem in
templo Gnidorum collocauit, propter pulchritudinem
operis a libidinoso cuiusdam amplexu parum tutam.
Equis etiam uisa equa statua hianitum edere coactus
est. Et canum latratu aspectu pūti canis latratus, au-
rusque ad amorem, & concubitus uacca. Synacsis ni-
T mis

mie similitudinis irritamenta compulsi. Hunc quoque decantavit Propertius sic Praxitelem parius iudicat arte lapis. Fecit & Niobis statuam pulcherrimam a græcis poetis celebratam. Extat hoc epigramma ad verbum latinum factum.

Ex vita me dii fecerunt lapidem, ex lapide vero.

Vitam Praxiteles iterum fecit. Item Ausonius.

Vincbam, sum facta silex, quæ deinde polita.

Praxitelis manibus vino iterum Niobe.

Reddidit artificis manus omnia, sed sine sensu.

Hanc ego cum læsi numina non habui. Et pausanias in Atticis. Bellone signum praxitelis filiorum opus. Fecit & statuam equestrem militari ornata non longe a porta Atheniensium. Fecit & equum ipsum & hominem insidentem. In Cerciris templo ipsius deæ, & filie, et Ina chisacem præferentis signa fecit. Fecit & deam suadem, & deam, quam pægoron, hoc est, consolatricem vocant, & Satyrum in sacello Dionysie pario lapide, quem patrium vocant, & alterum Dionysium, quæ Dæsyllum appellant à lapide pario. In templo quoddam fecit duodecim deorum signa. In arce Atheniensium fecit Dianam. In templo veneris fecit ipsam eburneâ cognomento praxim a nomine suo. Fecit & fortunam in templo eius, & latonam, & Dianam, & Apollinem in templo eius longe præclarum, et Dianam Brantoniam. Phryne interim eum percantanti quoddam eius esset pulcherrimum opus, Praxiteles dicere noluit. Accurrens autem Phrynes famulus dixit, multa praxitelis opera

supra consumpta esse igne accenso in domicilio, non tam annua absumpta fuisse. Praxiteles respondit, nil re sse. dum ignis Satyrum & cupidinem non absumpserit. Tum Phryne dixit praxiteli, nil dubites, nam nihil amissum est, nec ignis in domicilio accensus est. Hoc educto mulieris confessus est praxiteles quod pulcherrimum opus fecerit. Tum phryne petijt ab eo cupidinem. Fecit, ait idem in Arcadice, signa latone & eius filiorum, Fecit & lunonem in templo eius sedentem in sella, & Heben filiam eius, & Atineruam lunoni assistentes. Fecit & plateni, ait idem in Boeoticis, Rheam, quæ saxum fascis involutum pro puero, quem pepererat Saturno habet, & Talcum, id est adultam lunonem à lapide penteliesio & cupidinem ex eodem lapide, & commentum phrynes in ipsam. Quem cupidinem Gaius Imperator abstulit, Claudius vero eum remisit Thessas, quem rursus Nero abstulit, quem postea ignis consumpsit. Fecit & phrynem & venerem. Fecit & in laquearibus Thebanorum maiorem partem duodecim laborum hirculis & signum quoddam ingenti magnitudine, iurumque à lapide penteliesio. Fecit & Esculapium. Fecit, ait idem in Eliacis. Et Mercurium portantem Bacchum infantem in templo lunonis, & Dionysium in templo eius. Fecit, ait idem in phocicis, Dianam dextra facem, sinistra canem, in humeris vero phævetram habentem. Calistratus etiâ de cupidine praxitelis duobus locis plura scribit. Cephisodorus autem praxitelis filius, præter ea, quæ Plinius scribit, fecit, ait pausanias

Bona nias in *Atticis* & *Boeticis*, *Bellongis* & *Cadmk*. Post perip olim, hoc est *Amygdaliam* *Bona* ciuitas offertur sedes episcopalis in montis cacumine sita, distat a freto m. p. quinque, ab amygdalia tribus. *Laurentius* episcopus *Bouensis* interfuit Synodo *Romana* sub *Symmaeo* papa. Ex hac urbe fuit beatus *Heli* abas diui *Basilij* monachus, beati *Nti* contemporaneus, eique bene uolentia coniunctus. Eius corpus *Calatri* esse creditur. Cuius festum agunt tercio idus septembris. In hoc agro est *African* pagus, ex quo fuit beatus *leo* diui *Basilij* monachus, cuius corpus *Boue* iacet in ade episcopali. Eius festum agunt tercio nonas maij. Fit hic castus laudatissimus, ite uina, olea & mella praelara. Extant & *Sylue* glandiferae ad porcos alendos commoda, congerunt & accipitres multigeni. Fiume & coturnicum aucupia non uulgaria. A *Leucopetra* uilla hucusque incolae in familiari sermone latina & graca lingua utuntur, sacra uero graca lingua, graecoe rien faciunt. Post *Bonam* palitium tenue castellum est humili loco, quod eiusdem nominis fluminis praeterfluit, abest a *Bona* m. p. sex, a freto totidem. Hic quoque castens laudatissimus fit, & uina, olea & mella clara, extant & *Sylue* glandiferae ad porcos alendos commoda. Fit in hoc agro sesama, nascuntur cappares affatim, & tubera. Est & ager hic frumenti et aliarum frugum ferax. In hac orientali *Calabriae* plaga prouenit passim & ubertim siliqua *Siluestris*, azoialum uocant indigenae, & terebinthius, quam alij *acrosinum*, idest *Syluestrem* *Schinu*, alij

alij transpositis distionibus *Scinaocrastrum* uocant *Schinu*, autē *lentiscu* significat. Item *oleander* rufus & albus, nitex, *Lachnum* uocat graco uocabulo, quod herborum & fructuosum significat. Item *tamarix*, *lentiscu*, & *cringium*. Item in hac ora uulgo, & praesertim *Palitij* agro, & *Brancaleonis* *Bianci*, *Geoliosa*, *Arocella*, *Cntri*, *Crotonis*, *Coriolani*, *Castrouillari*, atque alibi herba nascitur, qua *massicem* fundit. Quam *Plinius* libro duodecimo in *Asia* & *Graecia* reperiri tradit: de qua, sic scribit. Sed *massice* quoque gemina est, quoniam & in *Asia* *gracia*que reperitur herba e radice folia emittens, & *carduum* similem malo, seminis plenum: *lachryma*que erumpit incisa parte summa, ix ut digno fieri possit a *massice* uera. Fit autem uera *massix* e *lentisco*. Post *Palitium* *Herculeum* promontorium occurrit ab *Hercule* dictum, portum habens ab occasu. Distat a *Leucopetra* promontorio m. p. xxxvi. De quo sic scribit *Strabo*. *Herculeum* promontorium extremum ad meridiem inclinatur, nam cum deflexeris, statim uento nauigandum est *africo* usque in *Lapygiam*: postea in *Septentrionem* semper, & magis in occasum uergit in sinum ionium. A *Leucopetra* hucusque optimarum triliarum ubertim captura fit, quas sale asseruant in cadis. Nascitur & in ora hac uulgo notumum herba. Deinde est *Brancaleonum* pusillum castellum in montis *Supercilio* locatum, abest a mari *milliario* cum dimidio, ab *Herculeo* uero promontorio m. p. quatuor. Hic mel optimam fit & *gossipium*, & *sesama*, sunt aprorum, et

pabula, ubi medicarum sponte nascentium copia est ingens. Hic regia equorum armenta pabulantur, saginanturque Fient & pulchra perdicum, coturnicum, turdorum, rusticalarum, gallinaginum, ardearum, & aliarum minorum alitum aucupia: congerunt & accipitres multigeni. Estant & horti nemorosi limonum, citronum & malorum anteorum. Supra est Charesum exiguum castellum, ubi acitites & tubera nascuntur. legitur manna. A bouolina ad quartum lapidem Condoianum oppidum est edita loco situm abest a mari milliario cum dimidio. Id Vriam esse arbitror, nam, ut ostendi, Varro dicit Idomeneum classe locros appulisse, ibique oppida aliquot condidisse, in quibus est Vria & Castrum Minerue nobilissimum, licet Strabo & Plinius Vriam alibi ponant fortasse ibi eiusdem nominis oppidum fuit. In hoc agro acitites nascuntur, proveniunt cappares, sit gossipium & sesama & amygdalarum copia. Fiant vina & mellis optima, & aucupia qualia Bithynici agro. A Leucopetra hucusque & inde vulgo in montibus apri, cervi, capreae, meles, sciuri, lutra, mares, lynces, murenae, & isirices stabulantur, & lepores extant testudines terrestres, & herinacei, passim nascuntur cappares ubertim, item vitex oleander, cerebinthus, tamaria, lentiscus, filiqua Sylvestris, & notumum herba. Extant & per pulchra pabula pascendis saginandisque armentis grægibusque opportuna, ubi, præter alias herbas medica sponte affatim proveniunt. Post Codoianum, Hieracium civitas, est sedes episcopalis, locus olim dicta

Ha adito eoque saluberrimo, ac natura mundissimo loco sita inter duos annos Mericum & Novitum, distat a frecto m. p. lxxx. a Rhegio, ait Strabo, septuaginta quinque. Est autem vetustissima ac nobilissima ab Aiace Oileo & locris Naxiis super Zephirium promontorium primum condita, unde & locri Epizephiri dicti sunt, inde huc, ubi nunc est, translata fuit urbs, quia in locus illo tutior & salubrior sit. Est enim, ut dixi, locus emines, quod ipsum Dionysius etiam Apher & Strabo scribunt. Fuit enim mos prisca, ait Dionysius Halicarn. Condendi urbes parvas & crebas in montibus. Strabo quoque libro quinto de populonia loquens inquit. Conditores urbium maritimas fugitabant oras, vel ante illas turres iacebant propugnacula, ne illi incursantibus predonum nauigii in præteritum iacerent. Exuviaeque illorum fierent. In condendis autem urbibus locus opportunus ortum aut meridiem spectans diligendus est, & si regionis situs patitur, editus, in saxo, ne cuniculis sit obnoxius, natura munus, aut certe semimunitus, rupibus vallatus undique, aut maxima parte, qui manu adiutus facile muniri possit, quo incolæ tutari se, & hostes ladere possint. Item cæli temperies requirenda est, & aquarum ubertas bonitasque. Ha loci dotes Hieracio, loco olim, cōspiciuntur, in qua & due arces erant paulatim inter se distantes, ut Iulius lib. x. nono scribit. Quare longè hallucinantur, qui urbem locrum secus litus in loco, quem Peripolim vocant, olim fuisse opinantur. Nam quod in limo bel pan. libro quarto de lo-

Locrum Bo. Adagium. (Sede)
 Locrum. non se dicitur ex oblatione
 No ab Adagium

eri obsidiōe scriptū ē. Amlecar loco superiore castra ponit, unde agros urbemque possit conspiciere. Et libro septimo: Crispinus locum oppugnare conatus obsedit, naues ex Sicilia accersivit, quae uergentem ad mare partem urbis oppugnarent. Non quidem ibi, loco superiore comparatim accipiendum est, ut locus ille superior urbe, hoc est eminentior fuerit cum neque circum urbē locus sit ea editior, sed superiore pro edito intelligendū est: nam latinitas identidem comparatim pro positum utitur. Partem autem urbis ad mare uergentem naues oppugnabant, ne oppidani per ea loca uagarentur, ne ueniente in urbem inuolueretur, praesidiumque adueniret. Urbes enim uicina mari marique terraeque obsidentur, oppugnaturque. Secus uero litus suburbia erant, nam locus potens olim & opulens urbs fuit. Peripolis autem ubi sit, ostendimus. A loco urbe ciues locri & locrenses dicuntur. A quibus autem condita sit locus uaria est scriptorum opinio. Dionysius enim Appian in libro de situ orbis à locrorum regina hanc urbem conditam scribit: ait enim.

Hinc ad boream Zephyrij, quae summa uocatur.

Sub qua sunt locri celeres, qui tempore prisco.

Illuc reginam propriam uenere secuti

Ausoniaeque tenent, qua currit flumen Halicis.

Maro lib. tertio Aeneidos eā a locris Naritij conditam scribit. Vbi ait. Hic & Naritij posuere mania locri. Hi, ait Servius, socij fuere diacis Oilei, qui post tempestatem montis Capharej huc concessere, & urbem hanc

hanc condidere. Strabo autem libro sexto ita de ea scribit. Locri Epizephyrij urbs insignis. Quoniam è locris triennium habitantibus sinum coloni huc profecti sunt. Puanthe ductore paulo post conditam Crotonem atque Syracusas. Qua in re salitur Ephorus, eos ab locris opuntijs descendisse iniquens triennio, aut quadriennio cum Zephyrium incolerent. Postmodum urbem transulerant, operam ferentibus Syracusanis und cum ijs, apud quos est lacus Lucrinus, ubi locri in expeditionem profecti fuerant. Nam è Rhegio usque locros m. p. lxxv. intersunt. Situm est autem oppidum in quodam montis supercilio, quod Etopis uocatur. Eos autem primos legibus scriptis usus esse opinio est. Et plurimum temporis rempublicam optimis rexisse institutis. At Dionysius eiektus a Syracusanis fugitiosissime omnium abusus est. Quippe ornatis sponsalibus puellas cubicula & thalamos irrumperens uitabat. Fornicatas uero & maturas uito uirgines in unam congregabat. Dehinc dimissas integris alis columbas in conuiuium illas nudas in circuitu queritare & captare uidebat. Nonnullasque sandalia soluta calciantes partim supernè, partim infime saltari dicebat dedecoris causa. De quibus penas dedit postmodum cum recuperaturus imperium uisus in Siciliam regressus esset. Locri enim caso Dionysij praesidio, primo quidem in libertatem sese uendicauit. Dehinc uxorem illius ac liberos in potestatem suam redegerunt. Erant autem filia quidem duae, filius uero minor natus, sed iam ad adolescentiam perueniens. Al-

ter enim Apollocrates nomine una cum patre in expeditionem comes reuersionis in regnum causa profectus fuerat. Cum autem Dionysius pariter ac pro eo Tarentini multis eos fatigaret precibus ut corpora redderent redemptione, quaecumque collibisset, accepta, nullo pacto restituerunt. At obsidionis incommoda, agrorumque populationem potius tolerauerunt. Et iracundiam furoremque omnem in filias euomerunt. Eas namque passim constringatas demum strangularunt corpora deinde concremauerunt, ossaque cum molendo attriuisent in mare dissipauerunt. Clearchus quoque hac de re sic scribit. Dionysius iunior Doridis locrensis filius cum ad locrensiem ciuitatem uenisset, serpillis ac rosis amplissimam totius ciuitatis domum construxit, locrensiarumque uirgines uicissim arcebat, cum quibus denudatus nudus ipse superstratis uolutatus nihil omnino turpitudinis intentatum reliquebat. Quare non multo post qui inuicem acceperunt eius uxorem liberosque comprehensos in uia statuerunt, omneque contumelia genus in eos exercuerunt, quae demum exaturati acubus sub ungues praefixis interfecerunt. Et ut in defunctas quoque seuirent, earum ossa in mortariis contunderunt, carnesque reliquas partiti, eos, qui non degustassent, execrati sunt, reliquas in mare profecerunt. Ipse uero Dionysius postremo in Cibelis sacris tripudias tantorum gestans miserabiliter uitam finit. Item Troguus Pompeius Iustino libro uigesimo primo referente, ait Dionysius iunior a Syracusanis deiectus exulque a locrensibus

locrensibus sociis acceptus, uelut iure regnaret, arcem occupat, solitamque sibi senectutem exercet, coniuges principum ad stuprum rapiebat, uirgines ante nuptias abducebat, stridit patasque sponsis reddebat, locupletissimos quosque aut ciuitate pellebat, aut occidi imperabat, bona eorum inuadebat. Deinde cum rapina occasio deesset uniuersam ciuitatem callido commento circumuenit. Nam omnes feminas impensius ornatas in templis ueneris convenientes immixtis militibus spoliavit, quarundam uiros ditiores interfecit, quasdam ad prodendas uirorum pecunias torquet. Cum his artibus per annos sex regnasset, conspiratione locrorum ciuitate pulsus in Siciliam redit. Quae tyrannorum ferax et nutrita tales saepe emittebat flagitiosissimos et latiferos fructus, Dionysius autem maior, inter cetera flagitia, Troserpine templum locris spoliavit. De quo Cicero libro tertio de Nat. Deorum ait, Dionysius cum sanum Troserpine locris expilasset, nauigabat Syracusas,isque cum secundum cursum teneret, uidere ne inquit, amici, quam bona a dijs immortalibus nauigatio sacrilegis datur? Hoc ipsum scribit Val. Max. libro primo. Aristides locrus ex Platonis familiaribus unus, ait Plut. in Timotheone, cum superior Dionysius uxorem nataram eius in uxorem peteret, respondit suauis sibi fore illam mortuam, quam tyranno nuptiam aspicere. Paulopost cum Dionysius cum morti damnaret et contumelia causa illum interrogasset si quemadmodum prius de colloca-tione filiae sentiret, respondit, rerum gestarum maiestatem affici.

affici dictorum autem nulla penitentia detineri. Fuit locrus, teste Platone, flos Italia nobilitate, & ditijs & gloria gestarum rerum. Quae non modo quorundam Calabriae orientalis ora a partem ab Halecio amni usque ad Crotalum flumen, sed non modicam quoque occidentis Calabriae ora a partem possedit. Nam, ut ostendi, Metaurum, Medama, Hipponium, & Temesa locrensum fuisse. Cum itaque Metauria, & Medama, & Hipponium sub locrensum ditione essent, haud dubium & ora haec maritima omnis a Paolino idest Metauro amni lametum flumen usque (idenim flumen Vibouensem agrum a Terino determinabat) nec non mediterranea regio sub illorum ditione erat. Erant & praeter cetera oppida sub locrensum ditione Itonem & Melae ipsorum finitima, ac coloniae, quae aliquando ab ipsis desinere, ut mox ex Thucydide liquet. Iam uero Itonem urbem & alibi, & in Italia quoque fuisse scribit Stephanus. Ceterum in qua parte haec urbes finitima essent locrensum, an in orientali plaga cis Tarentinum amnem, an in occidentia ora cis Lametum flumen, an in agro Tarentino, quae etiam ut ostendi, locrensum erat, & an maritima an mediterranea incertum est. Redegerunt etiam locrenses in potestatem suam Messanam urbem, ut Thucydides tradit, qui libro quarto sic scribit. Decem Syracusanorum naues totidemque locrensum Messanam in Sicilia ceperunt, ab ipsis oppidanis acciti. Defecit autem ab Atheniensibus ea ciuitas praecipue opera, cum Syracusanorum, qui ceruentes id oppidum inuadenda Sicilia

idia opportunum, mutuebant ne se maioribus copijs acq. cederentur, illinc profecti Atheniensenses tum locrensum, qui Rheginos sibi inuisos uolebant utrumque oppugnari. Itaque in eorum agrum cum omni exercitu inuadunt, simul ne Mamertinis illi ferrent auxilia, simul induit ab Rheginis, qui apud ipsos erant exulibus. Nam Rheginum permulto tempore seditionibus agitataur, nec in praesenti poterant locrenses arceere: quo etiam magis illi ingreuebant, qui posteaquam agrum populiati sunt, redire cum praedatu: nam naues ad Messanam in praesidio erant in eodemque aliae quae instruebantur nenturae atque illinc bellum gestura. Et libro quinto. Pheax Atheniensium legatus cum rediit in Italia cum nonnullis ciuitatibus de amicitia Atheniensium sermonem habuit, atque cum Mamertinis apud locros agentibus, quo relegati erant, cum post siciliensium pacificationem orta inter Mamertinos seditione ab aduersa factione accitis locrensibus eiectione essent, factaque aliquandiu Messana Locrensum. Hos itaque Pheax illic receptus nihil lesit, quia cum Locrensibus transiebat Atheniensium nomine. Soli enim omnium sociorum in reconciliatione Siciliensium fœdus abnuerant et Atheniensibus, ne tum quidem admissuri: nisi bello aduersus Itonem & Melaeos occupati fuissent finitimos suos atque colonos. In bello Syracusanorum cum leontinis locrenses Syracusanis, Rhegini leontinis studebant, ut Thucydides libro tertio prodit. In bello uero Atheniensium cum Syracusanis locrenses Syracusanis, Rhegini Atheniensibus

nienſibus ſauebant, quo tempore locrenſes Rheginorū
agrum depopulabantur, ut idem auſtor libro quarto
ſcribit. Polibius etiam libro decimo locrum & Rhegiū
& Cauloniam, & Crotonem clariffimas urbes fuiſſe
ſcribit. Romani aut idem libro primo Locrenſium & Ta
rentinorum, et Neapolitanorum nauibus uſi cum exer
citu in Siciliam tranſſerunt. Pulſi quoq; Italia An
nibale Romani, ut libro primo oſtendi, naues a locrenſi
bus ſocijs acceperunt. Hanc urbem decantauit Accius
poeta qui in Erigona, Nonio reſerēte ait. Locrorum lo
ca uiridia, & frugum ubera ſunt. Hanc urbem Ouid.
Met. libro quindodecimo. Naritiā uocat, quod eam
Narūj conſiderint. Cicero etiam libro tertio hic ad
Atticum ſcribens. Nariti locridis. Et Virgilius Georg.
libro ſecundo picem, quæ in apennino huius urbis agro
ſiebat laudās ait. Et in naritiæ picis ſpeſtare lixos.
Huius & Crotonis aeris ſalubritatem Plinius libro ſe
cundo his uerbis oſtendit. Locris & Crotone peſtilentia
nunquam fuit, nec ulla terremotu laboratum annota
tum eſt. Et rursus in Italia locris nullo non die appa
ret arquis. Ineſt enim natura oculorum quidpiā, quod
ad loci felicitatem facit, unde ob gratiam cœli temperiē
hic clara ingenia uſquequaque clauerunt. Uſus erat
locrenſibus, ut matrone, ex lectis floribus neſſerent co
ronas. A locris, ait Plinius Italiae ſons incipit magna
Græcia appellata, in tres ſinus incedens auxoniū ma
gis, quoniam auxones tenuere primum. Obiulerunt lo
crenſes, ait Pauſanias in Eliacis, Sicyoni Apolliniſta

EUA

num ex buxo, capite uero anteo, quā Patrocleus Cro
tomata Catylli filius fecit. Locrenſes, ait Cicero in ora
tione pro Archia poeta, ipſa Archiam ciuitate, ca
terisq; premijs donarunt. Fuit Cicero ipſe Locrenſium
de totius Calabriae patronus, libro enim ſecundo de legi
bus locros clientes ſuos appellat. Locrenſes, ait Poly
nus libro ſexto, ſœdas cum ſiculis inientes aliorum ca
pita ſub tunicis ſuper humeros impoſuerunt, & terram
iniectam calcceis ſub pedibus habentes irarunt ſe ſi
mam, ac ſolidam ipſis temp. conſeruatiuros donec eam
terram calcarent & capita in humeris ferret. Inſuam
do ſiccam habentes, ſiculos omnes poſtridie Locrenſes
interfecerunt, quaſi iam non amplius in eadem terra
gradientes, nec capita in humeris ferrent. Cauſa au
tem, ut Locrenſes eam potentiam ac felicitatem amit
terent, fuit Dionyſii tyranni aſſinitas. Duxit enim uxo
rem Doridem Locrenſem, ait Diodorus Siculus libro
quartodecimo Xenoti filiam, qui cines ſuos illis tempo
ribus gloria amplitudine ſuperabas, ex ea Dionyſium
iuuorem ſuſcepit, ut idem in Philippo tradit. Meminit
huius rei Cicero, Tuſculan. libro quinto, qui ſlagi
tiſſimus fuit, & ſeuiffimus tyrannus. At itaque
Ariſt. Pol. libro ſecundo. Cauſa fuit ut locrorum ciui
tas interiret propter Dionyſii aſſinitatem, quod non cō
riſiſſet in populari ſtatu, neque in ea optimatum gu
barnatione, quæ optimi mixta temperataq; fuiſſet.
Locrenſes cum, ait Plato libro primo de legibus, opti
mis legibus uſi ſunt. Et Strabo libro ſexto. Ephorus de

scribendis

scribendis locrorum legibus memoriam faciens, quas ex Cretensibus & Spartanis, & Aveopagitarum institutis Zeleuchus conscripsit. Inquit illud imprimis novum induxisse Zeleuchum, ut cum pristinae leges definiendarum eodeminationum in singulis delictis modis iudicibus ipsis concederent, ille per leges ipsas terminavit. Putavit enim indices ipsos haud eandem eadem de re habituros esse sententiam, oportere autem easdem approbare. Et de contractibus istam simpliciori quodam modo instituit. Thuriis postea cum praeter locros acutius explicare voluissent, celebriores quidem, ceterum deteriores evasisse. Bonos quidem legumlatores esse non qui omnia accensatorum alta cauerint, sed qui in simpliciter latis consistant. Hoc & a Platone dictum est. Quibus leges adsunt plurimae, ac poena plurima est, & vivendi ritus depravatos esse sicut quibus plures adsunt iudices, istis, & agnitudo permultas adesse probabile est. Fecerunt locrenses Romanis amici ac socii. Quos, ut in Siciliam transmitterent suis navibus, ut retuli, adiuvant. Horum & Brettiorum agrum, ait Polibius libro primo, Hannibal carum praefectus vastavit. Cumque ab Annone obsideretur, urbem omnibus necessariis rebus, quo paucis resistere, munierunt, ut in linio bel. Pun. libro primo liquet. Quam autem ob causam se Annibali dederunt idem linio bel. Pun. libro quarto prodit, ubi sic ait. Hanno admittitibus & ducibus Brettiorum gratas urbes tentavit, eo facilius in societate manentes Romanis quod Brettios, quos & oderant & metuebant,

locos, Carthaginensium partem sacros cernebant. Rhe-
 & primum tentatum est, desque aliquot ibi neque
 in absumpti. Interim locrenses frumentum lignaque
 cetera necessaria usibus ex agris in urbem rapere
 vnum, nequid relictum praeda hostibus esset, & indices
 maior omnibus portis multitudine effundi. Postremo in
 modo relictis in urbe erant, qui reficerent muros ac por-
 tas, telaque in propugnacula congerere cogebantur. Im-
 permissam omnium aetatum, ordinumque multitudinem
 & vagantem in agris magna ex parte mercedem Annibal-
 carum paucos equites emisit, qui violare quicquam veti-
 ti, tantum excluderent ex urbe fuga dissipatos turmas
 obire, Dux ipse loco superiore castra ponit, inde a-
 gro urbemque possit conspiceret, Brettiorum cohortem
 adire muros, atque vocare principes locrensum ad col-
 loquium iussit, & pollicentes amicitiam Annibalis, ad
 hortati ad urbem tradendam, Brettios in colloquio nul-
 lius rei primo fides est. Deinde ut paucis apparuit in
 collibus, & refugientes pauci aliam omnem multitudinem
 in potestate hostium esse asseriebant, tum metu nulli co-
 sulturos se populum responderunt. Advocataque exte-
 plo concione cum & lenissimus quisque novas res no-
 namque societatem mallet, & quorum propinque extra
 urbem interclusi ab hostibus erant, velut obsidibus da-
 tis pignoratos haberet animos, pauci magis taciti pro-
 barunt constantem fidem, quia in probatam tuere aude-
 rent, haud dubio in spem consensu sit ad paucos deditio
 L. Attilio praefecto praesidi, quique milites cum eo Ro-
 mani

manerant, clam in portum deducellis atque impositis in naues ut Rhegium deueherentur. Amilcarem penosque ea conditione, ut fœdus ex rēplo aquis legibus fieret, in urbem acceperunt. Cuius rei propè non serua ta fides est deditis. Cum penus dolo dimissum Romanū incusarent, locrensesque profugisse ipsum causarentur. Locrensis inssu Annibalis data pax, ut legibus suis libere uiuerent, urbs pariter & portus in potestate locrensiū esset. Societas eo iure staret, ut penus locrensem, locrensis penum pace & bello inuaret. Ceterum non multo post ad Romanos redierunt. Nam, ut idem bel. Pun. libro nono refert, locreuses alterius fœctionis, qui Romanis studebant, & qui in ciuitate erat, & qui Rhegiū ab aduersa fœctione pulsū exulabant, Scipionem ex Sicilia aduocarunt, ut urbem reciperet; qua recepta Scipio uocatos ad concionem locrenses grauitè ob defœctionem incusauit, de auctoribus supplicium sumpsit, bonaque eorum principibus alterius fœctionis ob egregiam fidem erga Romanos concessit. Inde Q. Pleminius legato præsidioque, quod arcem ceperat ad tuendam urbem relictū, cum quibus uenerat copiis Messanam traiecit. Ita superbe & crudeliter habiti Locrenses a Carthaginensibus post defœctionem ab Romanis fuerant, ut modicas iniurias nō equo modo animo pati, sed prope libenti uideri possent. Verumenimvero quātum Pleminius Amilcarem præsidij præfectum, tantum præfidiarū milites Romani penos scelere atque auaritia superauerunt, ut non armis, sed uitijs uiderentur cer-

tare,

tare. Nihil omnium, quā inopi inuisas opes potentiores faciunt, prætermisum in oppidanus est ab duce, aut a militibus, in corpora ipsorum in liberos, in coniuges insuade contumelia edita. Nam auaritia ne sacrorum quidem spoliatione abstinuit. Nec alia modo tēpla uiolata, sed Proserpina, etiā inta. Si omni atate thesauri, præter quod a Pyrrho, qui cum magno piaculo sacri legi sui manubias retulit, spoliati dicebantur. Ergo si cut ante regie naues lacerata naufragij nihil in terrā integri, præter sacram pecuniam dea, quam exporta-bant, retulerunt. Tum quoque alio genere cladis eadē illa pecunia omnibus contactis ea uiolatione templi sa-rori iniecit, atque inter se ducē in ducē, militē in militē rabie hostili uertit. Nam cum conclamatum esset ad arma Plemini milites nēsti sunt a militibus tribunorū. Inde tribuni uirgis cadi a Pleminio inssi sunt. Rursus Plemini a militibus tribunarum penē exanguis, na-so, auribusque mutilatis relictus tribunos postea lace-ratos omnibus, quæ pati corpus ullum potest, supplicijs interfecit. Nec satiatus uiuorum pena insepultos pro-iecit. Simuli crudelitate & in locrensiū principes est usus, quos ad conquirendas iniurias ad P. Scipionē pro-fectos audiuit, & qui antea per libidinem atque aua-ritiam fœda exempla in socios adiderat. Tunc ab ira multplici ea edere infamia atque inuidiæ non modo si-bi, sed etiā imperatori esse. De templo autem Proser-pina, ita locrensiū legatarum unus de Pleminio con-querens Romæ in Senatu retulit. Fauum est apud pos-

L 3

Proserpina,

Proserpina, de cuius sanctitate credo aliquam famam ad nos peruenisse, Pyrrhi bello, qui cum ex Sicilia rediens locros classe praterueheretur, inter alia, qua propter fidem nostram erga nos in ciuitatem nostram addidit, thesauros quoque Proserpina intactos ad eam diem spoliavit. Atque ira pecunia in naues imposita, ipse terra est profectus, Classis postera die fœdissima tempestate lacerata, omnesque naues, quæ sacram pecuniam habebant, in littora nostra electæ sunt: qua tanta clade edoctus tandem Deos esse superbissimos agnouit rex. Periclitantque omnem conquistam in thesauros Proserpine referri iussit. Nec tamen illi unquam postea prospere quicquam euenit, pulsusque Italia ignobili atque inhonestâ morte temere nocte ingressus Argos occubuit. Et post pauca. Maiores nostri cum graui condamnâ Crotonensium bello præmerentur, hanc pecuniam, quia extra urbem templum erat, transferre in urbem uoluissent, nocte audita de delubro nox est, abstinerent manus, deam suæ templi defensionem. Quia monendi inde thesauros icôcussa erat religio, muro circumdare templum noluerunt. Ad aliquantulum iam altitudinis excitata erant mania, cœ subito collapsa ruina sunt. Quibus legalis ita à senatu per Fabium responsum est. Senatus placere Pleminium legatum unum Romam de portari, & ex uinculis causam dicere, & si uera essent, quæ locrenses dicebant, in carcerem necari, bonæque eius publicare. Locrensis coram Senatu respondere, quas sibi iniurias factas quærentur, eas neque senatum

nam, neque populum Romanum uelle factas, uiros bonos, inuicem, & amicos eos appellari, liberos, coniuges, quæque alia erepta essent restitui. Pecuniam, quæ ex thesauro Proserpine sublata esset, conqueri, duplamque priuam in thesauro reponi. Pleminius autem in uinculis coniectus prius mortuus est, quàm de eo populi iudicium perferretur. Meminit huius rei & Val. Max. libro primo. Fuerunt ex hac præclarissima urbe uiri præ excellentes quamplures, sed quorum memoria habetur sunt ij. Zelenchus philosophus & legislator Pythagoræ discipulus, uelut Laetius & Tablicus tradunt. Qui ciuibus suis locrensibus leges dedit, ut dudum ostendimus. De quo Aristoteles Pol. libro secundo inquit. Scripserunt leges Zelenchus locris ij, qui ad occidentem pertinent, & Charondas catinensis suis ciuibus, alijsque Chalcidicis ciuitatibus, quæ sunt Italia & Sicilia finitimæ. Et rursus. Zelenchus primus legumferendarum peritus. Item Cicero ad Atticum libro sexto ait. Quis Zelenchum leges locris scripsisse non dixit. Et de legibus libro secundo. Zelenchus & Charondas non studij & delectationis, sed reip. causa leges ciuitatibus suis scripserunt, quos imitatus est Plato. Zelenchum commemorant ipsius ciues nostri clientes locri. Dedit etiâ leges Thurijs, ait Athenæus libro undecimo, & quia erant utiles suasit quibusdam græcis illis uti. Ephorus autem & Chamaleo Heraclotes in opere de ebrietate, & Aristoteles de republica locrorum Clemete Alexandrino Stromate primo referente, Zelenchum locri

leges a Minerva accepisse literarum monumentis mandant. Id etiam referi Plutarchus ad Herculanū scribens. Item Val. Max. libro tertio in fit. Zelenchus sub nomine Mineræ apud Locenses prudensissimus habitus est. Zelenchi autem legum probemum, deorum pluralitate excepta, diuina cuiusdam actioni haudquaquam quidem absimile est. Quod hoc fuisse Stobæus de lege testatur. Omnes, qui urbem ac regionem inhabitant, persuasos esse oportet, existimareque deos esse, quod manifestum sit ex cæli & totius mundi inspectione, rerumque in ipsis dispositione pulcherrima & ordine. Haud enim fortuita aut humana huiusmodi opera putare conuenit. Deinde colendi honorandique dei sunt, ut honorum omnium nobis auctores, quæ aliq̃a ratione fiunt. Singulos igitur habere & comparare animam quemque suam oportet, ut ab omnibus malis pura sit. Nam ab improbo homine non honoratur Deus, neque sumptibus colitur, neque tragediis capitur, instar hominis mali, sed uitæ, etque iustitiae bonorum operum & iustorum. Quocirca opus est unumquemque pro uirili bonum esse tiam facili, tum uoluntate, qui modo futurus sit Deo charus, & non metuere pecuniarum iacturam magis, quam uitæ & fame dedecora, & cinem meliorem existimare, qui opes amittere mazuit, quam honestatem & iustitiam. Ceterum illos, quorum uoluntas non facile ad hæc persuaderi potest, animus ad iustitiam pronus est, uiros & feminas, ciues, aliosque cohabitatores admonitos neliu meminisse decrum, ut qui & sint, & panas

panas ab iniustis sumant atque ob oculos ponere tempus illud, quod unicuique finis est uitæ futurum. Martini enim omnes iniustitias, quas commiserunt, memores penitentia inuadit, & uolens cupiditas, qua uolunt exastam sibi uitam omnem fuisse iustam. Quamobrem singulos oportet semper in singulis actionibus illud tempus adeo suis cogitationibus familiare facere, ac si præsens esset. Ita enim maxime honesti iustique cura uigebit. Siquis uero a malo genio quopiam assistente sibi ad iniustitiam instigatur, is ad templa arasque & delubra uersetur fugiens iniustitiam, cæu dominam impissimam molestissimamque, & deos oret ut opem ad propellendam ipsam sibi ferant. Accedat quoque uiros probitatis nomine clauos, ut de uitæ felicitate, & malorum hominum uindicta differentes audens, ab iniustis facinoribus animum auertat. Itali genii a superstitionibus metuntur. Ceterum qui urbem habitant deos omnes uenerari debent ritibus patriis, qui omnium optimi censendi sunt. Præterea cunctos oportet obedire legibus, principes reuereri, eisque assurgere, & quod præcipitur facere. Siquidem post deos, demones et heroes, proximis honoribus afficiuntur parentes, leges, ac principes apud homines, qui mentem habent, atque incolores agere, student. Ciuitatem uero chariorem sibi facere nemo debet, quam patriam suam de his cum diu patri uoluntur. Talem enim studium prodicionis iniustum est. Adhuc autem deterius est patria deserta uitam in aliena degerere. Nihil enim natura nobis, quæ patria,

contin.

coniunctus est. Sed neque quisquam pro hoste inreconciliabili reputato aliquem de numero civium, quem leges uoluerunt reip. muneri participem esse. Talis, n. n. necque imperare, neque iuicere poterit recte, ut qui irascibilem animæ partem ratione superiorem habeat. Nemo etiam maledictis petat neque civitatem communiter, neque civem ullum privatim, sed legum custodes eos, qui delinquant, observent admonendo primum, deinde, nisi pareant, militando. Ceterum ex conditis legibus si qua videbitur, non bene lata esse in meliorem formam mutetur. Confirmatis vero & permanentibus omnes obediant. Nam positas leges ab hominibus utique nec debet neque conducit: contra homines superari à lege præstantiori honestum simul & utile est. Ista autem transgredientes puniendi, ut qui inobedientiam maximorum malorum principum in civitate excitent. Porro principes non sint contumaces, neque ad contumeliâ iudicium ferant, neque iudicando amicitie inimicitie meminerint, sed iustitiæ. Sic enim iudicia quæ minissimæ proferent, & officio suo digni erunt. Siq. idem servos certe convenit ob timorem aliquid iuste facere, liberos vero propter reverentiam, & bonitatem. Quocirca præfectos quoque tales esse oportet, ut subditis digni videantur, apud quos erubescant. Quod si quis voluerit leges sancitas movere, aut novam statuere, ijs collo in laqueum immisso de lege verba faciat, & si per suffragia videatur legem veterem esse tollendam, aut eam, quæ nova insertur, bonam esse indemnâ maneat: Contra si

prior

prior lex melius habere videatur, aut quæ nova proponatur, iusta sit, is, qui monuit, inferat legem laqueo atque trahatur moriatur. Dicere solebat Zeleuchus, aut idem Stobæus, leges esse similes telis araneorum: nam si musca aut culcx impigerit detinetur, si vero uispa, aut asper, dirupta tela adolat, ita se res habet in legibus. Ex talibus aliquot legum Zeleuchi memoria apud auctores. Aristoteles Pol. libro secundo ait. Apud locros leges tantum est, nequis patrimonium alienum possit, nisi evidentem calamitatem ostenderet supervenisse. Locrenses ait Elianus de varia historia, mortuos non lugebant, sed postquam eademer efferrent, & humarent coniugabant. Nec caupona apud eos erat mutabilis sed agricolæ vendebat sua. Siquis apud locros, ait idem Elianus & Athenæus libro decimo, merum haussisset medicinæ causa medico non imperante mortis multa afficiebatur, Zeleuchus legem ferente. Laudanda ait Plutarchus decuriositate, Locrensi lex, quæ si quis periret reversus rogasset, nunquid non, cum illa afficiebat, lege etiam excepit Zeleuchus, ait Lucianus, ne liceret mulieris aureis ornamentis circumponi, neque contextis indumentis, arteque laboratis venustari, nisi cum seortari, atq. amatorem sibi moliri studuerit, legem quoque tulit, ait Suidas, liberam mulierem in forum prodeuntem candidis vestibus indutam cum domesticis incedere ancillâ unam habentem. Alias vero in floridis, id est, varicoloris. Tulit etiam legem, ait Elianus ite quæ Val. Max. libro sexto, ut in adulterio deprehensis oculi eruerentur.

eur. Quam legem cum cius filius temerasset, ut eam exēplis firmitus probaret, filio oculos effodi iussit. Et cū uniuersa ciuitas eū precaretur ut necessitatē pœnæ adulescentulo remitteret, aliquandiu repugnauit. Ad ultimum precibus populi euictus suo prius deinde filio oculo eruto, usum utrique uidendi reliquit, æquitatis admirabili temperamento inter misericordem patrem & iustum legislatorem partitus est. Lege etiam cauit, ait Hierocles apud Stobæum in sermone de patria, & Eustathius in primam Iliad Homeri, nequis ensē in concilium ferret. Cumque ipse interim imminente bello eū detulisset, atque de hoc a quopiam, qui prope ipsum erat quod ipse legislator eam temerasset, inquit, modo eā sanctam, mox eadem ensi diffidit incumbens, sibimet mortem consciiuit. Licet apud Val. Max. hanc legē Charodam tulisse mendose legatur. Locreses, ait Athenæus lib. vi. neque per legem possidere licebat seruos aut seruas. Fuit & ex hac urbe loco Stenidas pythagoricus legislator, qui scripsit de regno Qui, præter cetera, ut scribit Stobæus de regno, dixit. Oportet regem sapientiē esse, sic enim uenerandus erit, atque æmulator summi Dei, qui natura primus & rex princeps. Ille uero creatione, iste imitatione. Deus quidem in omnibus & in uniuerso, ille in terra solum. Deus omnia semper gubernat & uiuit, in se possidens sapientiam, ille uero per aliud quod tempus scientiam habet. Imitabitur autem Deū quamoptime si magnanimum, sapientem, & paucorū indigens sese præstiterit, paternum animum in subdi-

tos

tos gerens. Hanc enim ob causam præcipue Deus existi-
matur primus esse parens deorum, atque hominum.
quoniam omnibus sibi subiectis benignum se præbet,
nec unquam cessat gubernatione sua neglecta. Ne sa-
tis putauit se creatorem tantum rerum omnium esse,
quin etiam nutritor, præceptorque bonorum omnium,
ac legislator omnibus ex æquo est. Talis & ille debet
esse, qui in terra et inter homines rex futurus est. Nihil
uero citra regnum imperiumque laudandum est. Sine
sapientia uero & scientia neque rex neque princeps
ullus esse potest. Itaque Dei imitator & minister legiti-
mus erit uir sapiens & rex. Fuit & ex hac urbe loco
Onomacritus legum secundarium peritus, ait Aristote-
les Pol. libro secundo, & in Creta circa legislationem
exercitatus ad Thaletem profectus. Fuit & Timæus,
ait Iamblicus, optimus legislator. Fuit & Gyptius, ait
idem Iamblicus. Fuit & Philistion medicus nobilis, ca-
ius Athenæus libro tertio, & Plinius libro primo sa-
pius, & trigesimo, & Gellius libro decimo septimo, & Galenus libro primo methodorum meminerunt. Hic, ait
Athenæus, panes similes magis ad robur conferre
asserit, quam alicarios, secundo loco hos collocat, ter-
tioque triticeos. Fuerunt & Thimæus & Euthicrates,
& Acvion philosophi pythagorici celeberrimi, a qui-
bus Plato plura didicit, ut Cicero libro quinto de finibus
tradit, ubi ait, Plato ad Euthicratem, Timæum, &
Acvionem locros pythagoricos peragravit, ut cum So-
cratem expressisset, adiungeret pythagoreorum discipuli-
nam,

*Videamus
si signally
de No. 10. 71.*

nam, eaque, quæ Socrates repudiabat, addiceret. Et Tusc. libro primo. Plato a Timæo pythagoreo omnia didicit. Hic sagax animi vir philosophus & mathematicus & medicus, & primus de animarum æternitate et de uniuersi natura scripsit, ut Laertius tradit, ad quæ uindictam uenit locros Plato, qui ei librum de mundi natura inscripsit. De quo in eo ipso libro inquit. Timæus quidē hic ex locris, quæ urbs in Italia infissime gubernatur, nobilitate & opibus præstantissimus, summis magistratibus & honoribus functus est, & ad summam totius philosophiæ, ut opinor, ascendit. Et rursus. Timæus in astronomia nostrorum omnium peritissimus, maximeque in rerum natura cognoscenda uersatus primus edisserat: ita in a mundi generatione exordiens usque ad generis humani naturam deueniat. Aristoteles, ut Laertius prodit, ex Timæi & Architæ disciplinis excerpens scripsit librum unum. Timæus ut Theodorus libro secundo de principiis, & Eusebius libro tertio de primo de præparatione euangelica, & Clemens Alex. Stromate quinto testantur negat Deum esse genitum. Ait enim. Unum omnium est principium, quod non est genitum. Si enim id genitum sit, non alique erit principium. Sed principium potius illud erit, unde id sit exortum, quod uocabamus principium. Scripsit, ut ait Simplicius librum de mundo & anima, & mathematica, & de uita pythagoræ. Solusque ut ait Proclus, in libro de anima & demone omnem animæ essentiam declarauit. Dicit etiam essentiam animæ nostræ non ex primis omnino

omnino generibus constitutam, quemadmodum superius animas, sed ex secundis tertisque, atque ex indiuiduis diuiduæque natura constitutam. Rursus Proclus ait: Timæus omnem animæ ortum atque creationem ex formis compleuit mathematicis, omniumque causas in ipsa collocauit. Hic erudiendi uiam mathematicarum disciplinarumque appellat cognitionem, quoniam sanè eam habet rationem ad uniuersorum scientiam, primamque philosophiam, quàm eruditio ad uirtutem. Et rursus: Timæus de omnium natura contemplationem mathematicis nominibus patefecit, elementorumque ortus numeris atque figuris exornat, & uires, & passionem, actionesque ipsorum ad ea refert, tum angulorum acmina, & obtusitates, tum laterum leuitates, uel uires contrarias, & multitudinem, ac paucitatem per uariæ elementorum mutationis causam esse sentiens. Et rursus: Timæus nos docuit uniuersam unam & diuisionem identitatem unam cum diuersitate. Et præter hæc, statum & motum ad animam completam rerum opifex suscepit, ex hisque generibus ipsam constituit. Miraculorum effectrix triplex est. alia ponderibus, quorum motus in æquilibrio, status uero æquilibrio Timæus determinauit. Et rursus: Timæus ex rectis circularibusque lineis animam constituit. Ille qui animæ produxit at omnia prouidit progreditur actionibus, ad seseque reuersus est, manens in suo quodammodo more. Et rursus: sunt enim, ait Timæus purissima atque perfectissima pulchritudines animarum figura, quæ

quæ cum vita quidem plene per seseque nobiles sint, hæcque quæ ab alio moventur præexistunt, cum vero immaterialiter & sine ulla dimensione subsistant, ipsæque dimensionem & materiam habent, præcellunt, de quibus & Timæus nos docuit, qui opificem essentialemque animarum explicavit figuram. Timæus cum universi elementa rectilineis constituisset figuris, motum ipsis circulem & informationem ab ea, quæ mundo infidet anima præbuit. Item Timæus, ut Aristoteles in libro de anima refert, animam movere corpus erectione quadam atque intellectione dicit, eo enim quoddam movetur, & corpus movere, propterea quoddam comexa est ad ipsum. Tradit etiam animas per affectiones prius elegisse sortes formasque nitarum palam obiecta, secundo dæmonas accepisse, tertio motiones attingisse fatales per vehicula sua scilicet cælestia earum corpora cælestibus influxibus motionibus contigua. In motu vero animæ verum esse numerum musica proportionem concentuque constantem dicit. Neque autem humanas animas in bestias transire, sed id inductum falso esse ad terrorem hominum impiorum negat quoque eas ex homine in hominem transmigra- re, utpote qui in corporibus æris putat eas interea vivere, atque ita vexatione purgari. Mundum autem, ut Calvus libro primo refert, duobus constare Timæus astruit, mæte & necessitate, id est actu formali, qui sanè est diuinæ mentis notio præcipuus, mætisque imago item ex necessitate, id est materia, quæ non tam intentione propria, quam necessaria quadam conditione

ditime ad hoc opus accipitur. Plato Timæum præceptorem suum summopere coluit, nec tamen per omnia eum emulatus. Nā cum diuinus Timæus ante mundum cuius architectum fuisse, mundumque ipsum factū, atque ab alio factum ingenue fateatur, Plato longe secus sentit. Nam hic Petrus Comestore in genesim referente tria ab æterno fuisse dicit, deum, ydeas, yle, hoc est materiam, & in principio temporis de yle mundum factum fuisse. Aristoteles duo mundum & opificem, qui de tribus principiis scilicet materia & forma operatus est sine principio, & operatur sine fine. Epicurus duo inane & æthomos, & in principio natura quosdā æthomos solidavit in terram, alios in aquam, alios in ærem, alios in ignem. Timæus triplicem mundi causam persequatur efficientem, id est, diuinam mentem, exemplarem, id est, ydearum seriem, diuinam mentem conceptā, & finalem. Quam apud sapientes optimam arbitratum habendam. Vtque mundus inquit, perfectus foret, animalia cuncta tam diuina, quā caduca sunt genita. At etiam Deum mundi opificem cum creauisset mundum requieuisse, dicens mundi opificem in circumspiciū suū ferecepisse. Quod quidem cum diuina philosophia conuenit nam, ait Petrus Comestor in historia eccl. Super genesim, Deus requieuit ab opere in semetipso, id est, a mutabilitate operis eius immutabilitas apparuit. Plotinus in libro de celo ait. Cum igitur Timæus mundi corpus ex igne primū terraque cōponat, ut per ignem quidem uideri, per terram solidum esse sanguine valeat:

R. consen-

consentaneum esse uidetur, ut & astra non totum quidem sed plurimum habeat ignem. Quádoquidem astra soliditatem habere uideatur. Forsam uero recte se id habebit, quippe cum Plato sententiam hanc probabili & apparenti ratione confirmat. Coeli autem Timaeus ipse nominauit uniuersum. At enim Deus animam mundi creauit suo corpore priorem tam potestate, tam tempore. Quod Platonis expositores Plotinus, Porphyrius, & Proclus, alique sic exponunt, ut potestas & tempus, quibus anima praecedit corpus non sit extrinsecum interuallum, sed ut successio quaedam in anima in ipsa formarum disensione antecedit origine mundi motum, ut hic sit motus ab illo, atque ille sit saeculum saeculorum Rationales autem animas non ab anima mundi, sed ab eodem auctore, a quo & illam, & ex generibus consimilibus asserit constitutam. Dicit quoque intellectum in nullo unquam alio praeterquam in anima fieri. Obiecta autem intellectus praestantiora uerioraque esse, quam obiecta sensus. Timaeus, ait Plutarchus libro tertio de placitis philosophorum & Galenus in libro de historia philosophica, complures flumines e Celtarum montibus in Atlanticum pelagus labi putat, horum incursu perundi, & inundare mare credit, desertum reuocare & subsistere. Infantes, eodem Plutarcho eodem in libro referente, in utero nouem menses permanere existimat, cum alij de cem putent. Timaeus, & Neocles Crotoniata apud Elianum libro octauo de historia animalium, aiunt rubetas dua iecora habere, & alterum quidem

quidem occidere, alterum alteri aduersantem salutem asserere. Scripsit etiam Timaeus, ut Plinius libro primo tradit, de medicina metallica. Et libro secundo ait, Timaeus multa de medicina scripsit. Et rursus significari autem ambitum peragit incertus & duo de quinquaginta diebus ab sole nunquam absistens partibus sex atque quadraginta longius, ut Timaeo placet. Et libro quinto Timaeus mathematicus sive Asiae fluminis incrementum occultam protulit rationem phialeon appellari. Et libro quindodecimo. Folia decidere Timaei mathematicus sole Scorpionem transeunte syderis in, ut quodam ueneno aeris putat. Fuit autem & alij philosophi Pythagora discipuli, ut Iablicus scribit, ut Adicus, Enetes, Euthemus, Cryptius, Philodamus, Socratus, Stenonides, & Xenon. Fuit & Eurytus, ait Constantinus Lascaris, uir doctus, & citharedas eximus. De quo Strabo sic ait Eurytus philosophus, quem uidit Plato. Fuit & Xenocrates poeta heroicis perillustris, & musicus excellentissimus, qui, ut Heraclides tradit, ex natiuitate caecus fuit. De quo Plutarchus in musica ait. De Xenocrate Locrense ex locris urbe Italia habitari uideo utrum poeta paeuus fuerit. Argumenta heroica gesta continetia condidisse proditum est memorie, ac propterea nonnulla argumenta distichambos uocitasse. De hoc etiam meminit Plinius libro primo. Fuit & Heraclippus, ut scribit Heraclides: Fuit & Glaucus, qui, ut Iulius Pollux, & Athenaeus libro nono prodit, scripsit de obsonijs ac re coquinaria. Fuit & Teano mu-

lier uates poetrix lyrica nobilis. Scripsit cantica lyrica, & cantus permultos, ait Suidas, scripsit lyricis uersibus de patria sua multa. Vixit modo Fabius monte-leonius iureconsultus, qui de quatuor literis arbitralibus scripsit. Fuit & Eunomus cytharedus clarus, de quo sic Strabo. Locris Eunomi Locrensis cytharedi statua ostenditur, quæ insidentem cicadam habet. Timaeus tradit in Pyetiorum quodam certamine Eunomum Locrensem & Aristonem Rheginum cytharedos aliquando in contentionem uenisse inter premium sortietur. Aristonem suis precibus Apollinem inuocasse Delphicum, ut sibi adiutor afforet. Eunomum dixisse Rheginis nunquam de musica ab eorum primordio fuisse certamen. Cum quidem apud eos cicada cum torum animalium cantu suauissime, omni sono destituta sint. Nihilominus Eunomum uictorem declaratum. Statuam in patria posuisse, quæ cicadam insidentem habet. Nā cum inter cantandum chorda una fracta defecisset, cicada superuolans astitit, quæ uocis supplementa faceret. Fuit & Euthymus athleta sanè quam fortissimus, qui, ut Plinius libro septimo tradit, solus uinus consecratus est, sentiensque oraculi eiusdem iussu, & Iouis deorum summi astipulatu Euthymus pytha semper olympie uictor, & semel uictus. Patria ei locri in Italia, ubi imaginem eius esse, & Olympia alteram eodem die talem fulmine, Callimachum, ut nihil aliud miratum in deo, eumque iussisse sacrificari, & quod uino fallitatu & mortuo, nihil adeo mirum quam hoc placuisse dijs.

Et

Vi filianus de uaria historia libro septimo, Euthymus Iovis ex Italia Pytha inclitus & robore incredibili insignis fuit. Lapidem gestabat ingenti magnitudine, qui locris ante fores ostenditur, & themeseum heros, quod cuique per nim abstulerat, reddere coegit etiam cum senore, ut inde natum sit adagium is, qui & missos questus faciunt. Affore Temesa gemum. Euthymus autem ad Caciū ananem oculis hominum apparere desit. De hoc Pausanias i Eliacis ita scribit. Quæ autem ad uictorias & reliquam Euthymi gloriam pertinent prateriri minime decet. Fuit quidem Euthymus ex locris Italia patre. Asbycleo, uel, ut indigenis persuasum est, e Cacino amne. Vicit in Olympia quarta & septuagesima Olympiade. Illic insequente Olympiade semel a Theagine Thasio uictus, non tamen quidem in illo certamine, sed ab eo circumuentus dolo. Unde nec a Græcis indicibus Theagini decretus honor. Insper dā natus theagenes & multa nomine talenti sacri dandū deo, & aliud Euthymo ob iniuriā solueret. Sexta autē & septuagesima Olympiade argentum debitum deo soluit, & nec in certamen eadem Olympiade, neque insequenti prodire sibi concessum est. Euthymus autem coronam suscepit. Eius statuam fecit Pythagoras celeberrimam. Cum postea redisset in Italiam pugnavit aduersus heroem. Nam Ulysses erroribus actum post captam Troiam & uentis in Italiam delatum fuisse, atque cum ad alias Italia urbes, tum etiam ad Temesam cum nauibus applicuisse memorie proditum est, unum

R 3

que

que è nautis temulentum virginem violasse, ob quam iniuriam ab incolis lapidibus obrutum fuisse. Vlysseni autem hominis interitum nihil prorsus commotum paucis conscribere atque scribere. Damon vero interfecti hominis nunquam postea destitit in omne tempus Temenses exturbare. Pythia eos ex Italia omnino fugere decernentes nec Temesam relinquere permisit. Verum herodem placare iussit, statuitque templum demoni edificari, atque ut quotoquoque anno virginem pulcherrimam ex Temesa illi exponerent. Itaque Pythia parentes de moni omnia, que iussi fuerant, sedulo curarunt, nihilque amplius incommodi a damone perpassi sunt. Cum autem Euthymus post octauam & septuagesimam Olympiadem patriam repetisset, ad Temesamque sorte fortuna peruenisset, ad constitutam illius celebritatis diem, rediit, ut erat, adolus, & templum illud ingredi & virginem expositam uidere concupivit. Quam cum conspexisset pietate primum motus mox etiam eius amore incensus fide prius ab ea accepta, si eam seruasset, non alium, quam se virum habituram, accinxit se cum damone pugnaturus. Qui aduentantis damonis impetum sustinuit facile & eum demum luctando superauit in solum prosterneus. Quare demon ipse Temesam destituit, & vicinum mare cum strepitu subintravit. Nuptiasque Euthymo & Virgini celebres regio uniuersa a damone liberata celebravit, uixitque cum ea Temesa perquandiu, alioque, quam ceteri mortales solent, modo excessit. Audiri ego hæc ab homine ad me ad eum poritum

perueniente. Vidique talem perlegens scripturam. erat in quadam tabula vetustissima inuenti effigie Sybaris, & Calaber fluvius sinui cum fonte Cabyro, aderat Iano, & Temesa ciuitas, & inter has demon ille, quem è regione Temesea expulerat Euthymus colore plume admodum niger, forma uero terribili, que pluri unum inspecantes perterrere posset: lupi autem pellem indutus uidebatur. Nomen appositum erat demoni hybantes. Inde statuam Euthymi Pytharchus posuit Mantineus. Enit & Agesidamus Archestrati filius Athleta Olympionica ualdequam fortissimus Pyndari tempestate. Qui in Agesidami laudem scripsit hymnum. Vnde ode decima musas omnes & inter alias, ueritatē cum filia Iouis in Agesidami laudem innocat. Vbi etiā locum urbem à loci amantate, a ueritate, a poesi, & a rebus bellicis commendans ait. Olympiorum uictorem ad memoriam reuocate. Mibi Archestrati filium, quo locorum Mentis meæ scriptus sit. Dulce nanque ipsi melos debens. Eius oblitus sum o Musa. Atque tu una ueritate Iouis filia Rella manu arcete mentationum, in amicos delinquentem sermonem. A longe nanque aduenienti futurum tempus meum perdesat ingens debitum Attamen dilationem tardam scenus persolvere potest. Nunc ubi præeffluens fluctus submergit uolutatum

in littore calculum

Et ubi iam communem ad charam iam oblectationem
sermonem exolucimus

Porrò sinceritas urbē locrorū administrat Zephiriorū

Illisque curæ est Calliope, & ferreus mars

Conuerſit autem in fugam cycnea pugna & iuribus
præſtantem Herculem.

At pugil Ageſidamius Olympiade uincens Hyle refe-
rat gratiam.

Quemadmodum Achilli Patroclus, ſic aliam uirtute
magnum uirum alius exercens

Ad ſublimē euegit gloriā dei numine. Et poſt pauca,

Sic eſt quando is, qui egregia ſacra peragit.

Sine hymno Ageſidamius ad ditis ædes acceſſit.

Inaniter enim ſpirans labore ſuo breuiter admodum
delectatus eſt

Tibi uero ſuauiſſima lyra, dulciſque tibi gratiam parit
ac uariat.

Sed & pierides Iouis filie longe lateque tuam adau-
geant famam

Et ego adiunctus muſis in inclitam locrorum gentem
incidi, melleque ſortem irrigans amabilem Archeſtra
ei filium laudauit.

Quem uidi manus robore, ad aram Olympiā præſtantē

Ho quidem tempore forma pulchrum, et ate tēperatū

Que impudentem a Gamynde mortem uia cum uene-
re prohibuit.

Et ode undecima laudans eum a pugillatu, a corona
uictoriae,

uictoriae, a liberalitate tum ipſum tum locros, a ſapiē-
tia, & a fortitudine & hoſpitalitate ait.

Abundans autem laus Olympiorum uictoribus con-
ſtituta eſt.

O noſter, quam & lingua noſtra diſpenſare geſſit
Dei enim prouidentia ſapientibus aliquis perpetuo cu-
riſ floret.

Noueris itaque nunc Archeſtrati fili Ageſidame tue
pugillatoria cauſa

Qua aurea olea corona coronatus es.

Hunc ſuauiſſimum ornatum reſonabo.

Locrorum Epizephiriorum genus magni ducis.

Illic & uos una mecum omneſe chorum ducite

Spondeo enim uos non auerſantem hoſpites exercitum,
neque honeſti inexpertum

Ceterum ad ſapientiſſima belligeratores acceſſuras

Natura nanque inſitum mare, neque aſtuta niſpecu-
lum, neque terribiles leones facile permutarint.

Hylas autem fuit aliptes Ageſidami, qui cum uideret
ſerē ſuccubentem primo Ageſidamiam: ita ei animum

addidit, ut protinus ſuum aduerſarium uinceret. Sculpe-
bant Locrenſer in marmo Iouem, & ex poſtico aſteria

alitem pedibus leporem habentem, quam Graeci iera-
cum uocant, a qua urbs nomen eſt mutuata inſcriptio-
ne graeca ιεροικον. Interdum ex poſtico ſignabant fulgur

& caduceum: & amalthæa; cornu aliquando cane-
rum Interim imprimebant Bellonam ideſt Mineruam

galeatam & ex poſtico pegafeum equum & fulgur, &
ex

ex altera facie etiam ceteram & stellam cum Amalthea cornu stantem. Aliquando signabat Minervam et ex altera parte mulierem sedentem altera manu crepi tachina, altera crateram habentem. Nonnunquam se ulpebant Minervam & ex postico pegaseion, aliquando ex postico fulgur. Quandoque Apollinem & ex postico aquilam fulgur pedibus habentem, & post tergus palmam. Aliquando signabant Iovem habentem fulgur & campum pleuum fructibus, & ex postico Castorem & Pollucem. Interim signabant mariem gladio & seu to pugnantiem, & ex aduerso Minervam galeatam quam sapientie deum significare uolebant, quod arma, praeuia sapientia, quae ex scientia comparatur sumi debent. Est Hieracium sedes episcopalis antiquissima. Petrus episcopus locrensis interfuit Synodo Romanae sub Felici tertio. Et Stephanus episcopus locrensis interfuit Synodo Constantinopolitanae sextae sub Agathone papa. In eadem episcopali asseruantur frustula crucis dominicae Thomae & Simonis apostolorum, Stephani proth. Petronilla, Mariae Aegyptiaca, Iudithis Virg. & martyris Agathae, capitis Ioannis bapt. Gerasii, Felicis, Hipoliti, Moysis, & uelut beatae Mariae Virg. Est & arcula multorum aliorum sanctorum frustulis repleta. Est & beatae Mariae Virginis imago, quae in magna religione & pietate ab oppidanis & circumuicinis populis ueneratur. Ex hac urbe sunt beatus Antonius diui Basilij monachus, eius festum agitur decimo cal. sept. Et beatus Leuinius iudem diui Basilij monachus, cuius festum

festum agitur octavo Cal. Iunij. Et beatus Nicodenus iudaei diui Basilij monachus. Et beata Venera Virgo, cuius festum agitur quinto Cal. Aug. Exuberat uerba haec aquarum scaturiginibus, & iis optimis. Est & font Francica dictus cuius aqua est bonitate precipua. Extant & balnea clara, sunt enim sulfureae aquae & salis multis morbis utiles, conferunt & mulierum sterilitati. Fiant locris figlina opera nobilia, patinae, gutti, capsulae, amphorae, tances, disci, canna, & alia id genus. Fit & sericum & oleum nobile, legitur marna, oriatur cappares nascitur librica fabrilis, & lapis molaris frumentarius & olearius, item magnesia, stlex, & lapis gilvus, quo figuli utuntur, pronchit reuponticum fit gossipium & sesama. In hoc agro pagi sunt Nicolum, Ardurium ab ardo uerbo graeco quod irrigo significat, Bombilium, Cannabum, Partileola, & Antonimina. In hac ora ab agro hoc usque Cognitum promontorium & alibi nouitum terra euomitur, Maraniscia uocant eam cum a talpis mota assurgit, qua sine aqua colla fabrica fabrilis fit optima. Ab urbe in passibus nouitum flumen nauigabile excurrit, Bubrotus olim dictus, cuius meminit Lilius belli Pun. libro nono, quod haud procul ab urbe locris abesse dicit. Inde est Sideronum uicus. Postea Troieriatum flumen nauigabile anguillis & toreminis uber labitur, Locanus olim dictus, cuius meminit Plinius. Qui ait. In hac ora flumina innumera, sed memorata digna Locanus, sagra. Supra est Cripteria oppidum adito ac pensili loco super

Nicola
Adora
Bomdi
Carolo
Dorysto
Adrian

idrae

Prothia
Artemia
no. 42.

per saxum conditum, orientem solem spectans. Distat a fretum p. sex, a locris decem, olim castrum Minerva dictum, quod condidit Idomeneus Cretensium rex eruta Troia. Iam vero, Varro, ut ostendi, Idomeneum aliquot oppida iuxta locros condidisse scribit in quibus est Vria & Castrum Minervae nobilissimum. Hic emporia in annos singulos celebratur. Funt olea, mella & Serita clara, & fructus optimi, & amygdalarum copia, extant & horti nemorosi limonum citrorum & malorum aureorum arboribus instructi. Extant & sylvae glandiferae ad porcos alendos opportuna, nascitur marmor, & plumbum, & aurum. Provenit terebinthius, & siliqua sylvestris. In hoc agro pagi sunt Atammola, ubi pars caluicij beati Nicodemi monachi Sancti Basilij, de quo supra mentio facta est, asseruatur. Funt hic siglita opera, hoc est pile & huiusmodi e terra sub russa item Joannem pagus cum fluvio, & Marsotonum. M. Antonius glitifigus huius oppidi regulus ob multa in oppidanis flagitia Melita in perpetuum damnatus exulat. Post Cripteriam Geoliosa oppidum existit edito at pen sili loco situm orientem solem spectans, quod Galitium flumen praterfluit, abest a fretum p. trib. Misira olim dictum, cuius meminere Stephanus, & Plinius & Mela: licet in Mela mendose in sinu Scyllatico scribatur. Hic serica, uina, & olea laudabilia sunt. Fit & gossipium & Sesama, Est et nativum sal, nascitur lapis, quo pictores imagines inuolant, tener est & sub ater nascuntur cappares. Extant a horti nemorosi citrorum, limonum,

Namada
Ignara
Joann
Melita
Geoliosa

limonum, & malorum aureorum. Ad mare Aracella oppidum est edito loco, eoque natura minuto distat a locris p. xij. Amphissia olim dictum, cuius meminit Quat. Met. libro xv. ubi de huius orae oppidis loquens ait. I. cuiusque Amphissia remis saxa fugit. Est enim mare hoc aliquibus locis saxosum. Vbi coralium capitur. Fit in hoc agro Xilon & sesama, proveniunt cappares. Secundum flumen aurum nascitur. Dehinc Alarus fluvius navigabilis, cadit in mare, Sagra olim dictus Crotoniatarum Strage & auctorum scriptis celebris. Quam Strabo inter locros & Cauloniam ponit, qui sic scribit. Post locros Sagra fluvius labitur, quem feminine vocant in cuius ripa Castoris & Pollacis ara site erant. Apud quem decem locrorum millia una cum Rheginis adversus Crotoniatis numero cxxx. milia Marte collato uictores enaserunt. Quo ex negotio ortum est adversus incredulos prouerbium, hoc re apud sagram gesta uerius est. Qua die certamen initum est ad Olympia existentibus illi nunciatus est belli exitus, & tanta celeritate nunciata pugna ueritas comperta est. Hanc ipsam uero cladem Crotoniatis, ne magno ulterius perdurarent tempore, causam extitisse memoria proditum est. Tanta quidem mortalium occisorum fuerat multitudo. De hac peramiam mentionem facit Menander, ut ait Apostolus bizantini prouerbiorum scriptor. Troguus uero Pompeius libro uigesimo Insimore ferente, belli causam scribens de numero dissentit, a Strabone in horum alterius textus deprauatus sit. At itaque

Aracella
Amphissia

Alarus
Sagra

que. Crotonienses cū Sybaritanis & Metapontinis pel-
lere ceteros Græcos Italia statuerunt. Cum primam
urbem firmā cepissent in expugnatione eius quinquaginta
iuvenes amplexos Minervæ simulacrum, sacer-
dotemque deæ velatum ornamenti inter ipsa altaria tra-
cidarunt. Ob hoc cum peste & seditionibus vexaren-
tur, priores crotonienses Delphicum oraculum adierunt.
Responsum his est, finem mali fore, si violatum Minervæ
nomen, & interfectos manes placassent, itemque cū
statuas iuvenibus inste magnitudinis, & imprimis Mi-
nervæ fabricare cepissent Metapontini cognito oracu-
lo deorum occupandam manum & pacem deæ rati iu-
venum modica & lapideæ simulacra ponunt, & deam
panificijs placant. Atque ita pestis utroque sedata est:
cum alteri magnificentiâ, alteri velocitate certassent.
Recuperata sanitate non diu Crotonienses quiescere. Ita-
que indignantes in oppugnatione Syris auxilium con-
tra se a Locrensisibus, latum bellum his intulerunt. Quo
motu territi Locrenses ad Spartanos decurrunt auxilij
supplices deprecantes. Illi longinquâ militiâ gravati
auxilium a Castore & Polluce petere eos iubent. Ne-
que legati sociæ urbis responsum spererunt, profecti
que in proximum templum, facto sacrificio, auxilium
deorum implorant, litatis hostijs, obtentoque, ut reban-
tur, quod petebant, haud secus lati, quam si deos secum
advenire essent, pulvinaria ijs in navi componunt sac-
ellis profectioibus solaria suis pro auxilijs deportant.
His cognitis Crotonienses & ipsi legatos ad oraculum
mittunt,

mittunt, victoriæ facultatem, bellicque prosperos even-
tus deprecantes. Responsum prius votis hostes, quàm
armis vincendos. Cum novissent Apollini decimas præ-
dæ, Locrenses & nota hostium, & responso dei cognito,
novas noverrunt, tacitamque eam rem habuerunt, ne no-
tis vincerentur. Itaque cum in aciem processissent, &
Crotoniensium centum viginti quinque millia armatorum
constitissent, Locrenses paucitatem suam circumspici-
entes (nam quindecim millia militum habebant) omis-
sa spe victoriæ, insinuatam mortem conspirant. Tan-
tisque ardor ex desperatione singulos caput, ut victores
se putarent, si non multi morerentur. Sed dum mori ho-
mille querit, felicius vicerunt. Nec alia causa victo-
riæ fuit, quàm quod desperarunt. Pugnantibus locris
aquila ab acie nunquam recessit, eosque tandem circum-
tulit, quoad vincerent. In cornibus quoque duo iu-
venes diverso a ceteris armorum habitu, eximia magni-
tudine, & albis equis & cocineis paludamentis pugna-
re visi sunt: nec ultra apparuerunt, quàm pugnatum est.
Hanc admirationē auxit incredibilis famæ velocitas:
nam ea die, qua in Italia pugnatum est, Corintho &
Athenis, & Lacedæmone nunciata est victoria. Olympiæ
etiâ belli euentus nunciatus est. Cicero quoque de Na-
deorum libro secundo insit. Atque etiam cum ad flui-
tium sagram Crotoniatas locri maximo bello devicis-
sent, eodipso die audita esse pugnam ludis Olympiæ me-
moriam proditum est. Et libro tertio De sagre Græcorum
est vulgare proverbium. Qui quæ assuans certiora ef-
se

*Castellum
Aulon.* se dicunt, quam illa, qua apud sagram. Id etiam scribit Plinius. Inde est Castronectum oppidum adito salubrique loco situm inter Alarian & Musam amnes torrentinis & anguillis fecundos, undique rupibus septum distat a mari m. p. tribus, a locis duodeviginti. Caulonia olim dicta, a qua abest Lavinium lxx. m. p. ut apud Plin. prodidit Agrippa. Fuit quidem Caulonia urbs nobilissima. Hanc & Rhegium & locrum & Crotonem clarissimas urbes fuisse Polibius lib. decimo tradit ad quam oppugnandam Fabius consul, ait Linius bel. Pun. libro septimo, octo millia hominum misit, quibus additi sunt Brettiorum perfuga. Qui huic sub adventum Annibalis ne opprimerentur in tumultum a presenti impetu tuum, ad cetera inopem se recipere, quos Annibal in deditione accepit. De hac urbe Strabo sic scribit. Post sagram Caulonia extat prius Auloniam quasi nallonia a vicina valle denominata ab Achiuis condita. Solinus vero a Crotoniensibus conditam scribit. Aulon quidem vallem planitiemque ac florida loca significat, Caulonia vero instantiam, quod ob loci salubritatem rerumq; opulentiam precellat, mensque aulon & caulon est appellatus Maronis & Flacci praenotio decantatus. At enim illo tertio Aeneid. Cautionisq; arces. Hic vero secundo Car. libro. Et amicus Aulon fertilis baccho minimum salernis inuiget unis. Ille te mecum locus & beata possulant arces. Ibi tu calentem debita sparges lachryma sauiam uatis amici. Et Martialis libro ter-tiodecimo. Nobilis & lanis, & felix utibus Aulon dei

dei preciosa tibi uellera, nina mihi. Seruius autem in Virgilium Horati in caulon scripsisse dicit. Sed & Aulon & caulon dici potest. Opinatio est hic Horatium uellera habuisse. Hanc & Rhegium diripuit infida & scelerata Campana legio, quam Romani Rhegium & in hanc urbem praesidium miserant pyrri bello, ut alibi diximus. De hac urbe Pausanias in Eliacis ait Caulonia, quam Auloniam Hecateus appellauit propterea quia iuxta uallem sit, inde Acheorum colonia. Cuius etiam colonus fuit Typhon, Aeginetis. Haec decreta sunt a Campanis Romanorum militibus, qui in praesidio erant, eo tempore, quo Pyrrhus cum Tarentinis aduersus Romanos bellum conflagravit. Et Arist. Pol. libro secundo: Quo tempore ea in regione Italia, qua tunc magna praecia appellabatur, catus pythagoreorum ob clandestinam conuersionem conuictus fuit, magna rerum publicarum mutatio facta, ut potest principibus uniuscuiusque ciuitatis temere interfecit accidit ea loca, easque urbes maximis cadibus seditionibusque uexari. Quocirca uario ad eos undecunque legationes eponendarum rerum gratia confluxerunt. At illi ceteris possibilibus Acheorum duntaxat fidei res suas commiserunt. Quia etiam non multo interiecto tempore omnino instituta illorum imitari, atque eam remp. Effingere decreuerunt. Siquidem Crotoniatae, Sib. uita, Cauloniae compositis inter se unanimiter rebus primo Omens Iouis templum publice constituerunt, ubi & contiones fieri, & cum populo agi possit. Praterea acceptis ab

ba medicinales, ut panax trigena, Astrologia, centum
 renm, chameleon, dancus, Sicas, cistus, hipocistus, tur-
 bit, pencedanum, pyretrum, hypericon, chametreas, a-
 meos, cyperus, staphrisagria & alie multa. Nascitur
 as, & calcanthum, rubrica fabrilis, & lapis ophites
 optimus eius generis, quo columna, que in Romano pã
 teon extant. Nascitur argentum, & ferrum tribus lo-
 cis, conflatur & nunc hic ferrum. Non longe ab oppi-
 do Ioannis abatis diui Basilij monachi cognomine Te-
 resti idest messoris templum existit, ubi ipsius corpus
 quiescit, qui beati Nili coeuvus & amicus fuit, de quo
 alibi sati sumus, eius festum agitur sexto cal. martias.
 Hic etiam & beatorum Baribolomei & Nicolai di-
 vi Basilij monachorum corpora iacere dicuntur. In hoc
 agro pagi sunt Patianum, ubi aurum & argentum &
 cyanens color nascitur, sunt & ferrisodine: Carmentum
 ubi tubera nascuntur: Stenianum, ubi lapis molaris fru-
 mentarius & olearius nascitur. Reatinum oppido par,
 & Cardinalis Guilelmo Sirleto nobilis. Hic latini, gra-
 e & hebraicis literis, diuinaque scriptura scientia
 apissime eruditus est, & a Pio Rom. Pont. vians nomi-
 nis quarto. S. R. E. Cardinalium ordini est additus. In
 de est Cocynthus promontorium Locrensem sinum ef-
 ficiens. Quod, ait Plinius, longissimum Italiae promon-
 torium esse aliqui existimant. Id, ait Polibius libro se-
 cundo, unus est Italiae angulus meridianam plagam spe-
 ctans Ionium ac siculum diuidit mare. A fretis enim
 hucusque siculum mare dicitur, a Cocyntho vero usque
 Hyduntum

Hyduntum Ionium mare nuncupatur, inde Adriaticu.
 Hyduntum, ait Plinius, ad discrimen Ionij & Adria-
 tici maris. Distat Cocynthus a Zephyrio promontorio
 m. p. circiter l. A Cocyntho rursus Scyllaticus sinus in-
 cipit, & Lacinio promontorio terminatur. Ouidius Me-
 t. libro xv. in navigatione Aesculapij meminit Laci-
 nij & Scyllacei, inde Cocynthi & Zephyrij promonto-
 riorum & Amphisse, & Cauloniae, & Naritiae, idest lo-
 cris, licet metri causa locorum ordinem minime seruet.
 Ait enim de Aesculapio loquens.

Italiam tenuit, praterque lacinia templa
 Nobilitata dea, Scyllaciaque littora fertur.
 Linqvit Iapygiam, leuibusque Amphisia remis
 Saxa fugit, dextra praecepta cocynthia parte
 Zephyriumque legit, Cauloniaeque, Naritiamque
 Euenitque fretum, siculique angusta Pelori.

Iam vero ostendimus inter Lacinium templum & Seyl-
 lacum tria Iapygium promontoria esse. Sed quidam
 codices deprauatos, accipientes magis deprauant. Sunt
 enim qui pro Scyllacia legunt Scyllaea, cum Scyllae post
 Euripum contra pelorum sit, pro Amphisia legunt
 Amphrysia, cum Amphrysus fluuius sit in Thessalia:
 pro Cocynthea legunt Ceraunia, cum Cerauni montes
 sint in Epiro, pro Zephyrio nescio quod Ronechis som-
 niant. Non animaduertentes quod Ouidius Aescula-
 piam ex Epidaurio Romam nauigantem Italiam atti-
 gisse natio apertè scribat Et nunc orientalis Cala-
 bria ora loca, per qua erat Aesculapius transisturus
 5 3 describit

describit, inde reliqua Romam usque, non Epiri, aut al-
terius alicuius regionis. Leuis, inquit remis fingit, saxa
Amphisia, nam contra Amphisia saxa sunt, inter quae
& urbem nauigabat, aut lenibus remis quoddam mare il-
lud, ut dixi, saxosum sit. Post Cocyni humi promontoriū
ad sextum lapidem Chaterena oppidum offertur edito
loco, distat a mari m. p. quatuor. In hoc agro sal fossile
nascitur, & rubrica fabrilis, nascuntur & cappares,
prouenit terebinthus, fit gossipium & sesama, sunt olea,
& mella nobilia, oritur cistus, & hipocistus, & alia
nobiles herbe. Hic panni fiunt ex lana coloris nigri
coloris haud ignobiles, fiunt enim multis modis ex fla-
mine sericeo, uel gossipino, uel lino, & subtegmene la-
neo. Item panni gossipini tennes, quibus mulieres pe-
plis utuntur. Ande Badolatum oppidum sese offert edi-
to loco a uadome uerbo graeco, quod diligo significat,
quod is locus dilectione dignus sit, secundum oppidum
Brada fluius labitur, abest a Chaterena m. p. tribus a
mari duobus. In hoc agro gossipium & sesama fiunt,
item uina olea & mella, & serica insignia prouenit te-
rebinthus. Fiunt hic & gossipii panni quales Chata-
rena. Sunt in hoc agro pagi Andreas & Isea. Non pro-
cul ab oppido Calipparus annis nauigabilis fuit, In-
de Alata fluius alter labitur. Dehinc Satriamum op-
pidum occurrit edito loco Cacinum olim dictum, di-
stat a frico m. p. quatuor, a Badolato decem, quod Ca-
cinos annis nauigabilis adlabitur. De Cacinio oppido
meminit Mela, qui ipsum in Scyllatica sinu ponit: de
Cacino

et uelut fluius meminisse Plinius, qui in hoc sinu, inquit,
annis nauigabiles sunt Cacinus, Crotalus, Semiris, A-
rochus, & Argines. Item Stephanus, Cacinum inquit, op-
pidum & fluius, meminit & Thucydides libro tertio,
ubi ait. Laches & Athenienses egressi e nanibus non-
nulla loca in locridis iuxta Cacinum amnem locrenses
ad arcendam uiam occurrentes cum Proxeno Capato-
nis filio circiter trecentos ceperunt, detractisque armis
abierunt. Ad Cacinum amnem, ait Pausanias, Eulchy-
mus apparere desit. Hic mel optimum fit, fit & gossipi-
um & Sesama, nascitur terebinthus, & gypsum e ter-
ra foditur. In hac orientali Calabria ora, ut semel atque
iterum ac tertio dixi, passim & ubertim prouenit tere-
binthus, & nitex, & ramus, & oleander, & Lenti-
scus, sunt in hoc agro pagi sestum, & Daulum, quod
pingue sonat. Post Cacinum Calcatum uicinus est. Inde
Petrutium castellum salubri loco situm cum uino & mel-
le optimis, abest a mari m. p. tribus. Hic etiam terebin-
thus prouenit. Non longe est clara uallis castellum Al-
terum cum limis optimis non cadentibus Alexan-
drinis. Inde est Suberatum castellum supra mare paulu-
lum edito loco, quod Beltrana fluius praeterfuit, abest
a Cacinio m. p. quatuor in ade diuina Maria beati Fran-
cisci Sapanensis corpus quiescit. Sunt in hoc agro pagi
Argutus, & Cardinalum cum limis optimis, qualis fuit
ela-ualli, fit & caseus optimus, extant & hortus ne-
morosi citrorum, limonum, & malorum amreorum. In-
de est Montipaonū tenue oppidum, distat a Suberato

Scyllas m. paluobus, a freto milliario. Hic iuxta Meliteum fontem quercus est nunquam folia dimittens. Exinde est Scyllaceum ciuitas nobilis & vetustissima sedes episcopalis adito ac natura munito loco sita undique rupibus vallata inter duos amnes, qui superius urbem in unum coeunt, abest a freto m. pass. tribus ab Auxonijs, aut ab Oenotrys condita, & inde ab Atheniensibus colonia deducta. Quandoquidem, ut saepe dictum est, Auxonijs in utraque Calabriae ora multas condidere urbes, in de Oenotry ea potius, urbes crebas & paruas construxerunt. Postea Athenienses, & Phocenses, & PhiloDeites, & Idomoneus complura oppida in Calabria aut edificauerunt, aut colonias deduxerunt. De hac autem urbe ita Strabo scribit Scyllaceum Atheniensium colonia, qui Mnestei comites fuisse. Hoc tempore Scyllaceum vocatur. Tenetibus autem Crotoniatis, Dionysius locis terminum statuit. Ab urbeque sinus ipse Scyllaticus nomen accepit. Qui ad Hipponiatem sinum isthmum, quem diximus, efficit. Conatus est autem Dionysius isthmum illum manibus munire: in ea expeditione, quam contra lucanos suscepit. Verbo quidem ut intra isthmum habitantes redderet aduersus barbaros tutiores. Re autem uera, ut communem Gracorum inuicem concordia dissolueret, & securius interiores subderet imperio, Verum exteriores incurusione facta uenerunt. Mnestheus autem, cuius comites hanc urbem coloniam deduxerunt, rex fuit Atheniensium electus, Thesoeque successus. Qui Num in expeditionem gracorum

num est profectus, ut Plutarchus in Thesoe scribit. Thimius etiam ait. Sinus & Scyllaceum, quem occurreret Tenentis sinus peninsulam efficit, & in eo portus, qui uocatur castra Annibalis nusquam angustiore Italia xx. m. p. pass. latitudo est. Id etiam Strabo & Aristoteles asserunt. Fuit Scyllacium Romanorum colonia, ut C. Velleius Paterculus lib. primo scribit. De uilitate Scyllatici agri Athalaricus rex nepos ex filia Theodorici ad Senerum scribit. Quod autem Cassiodorus ipse Calaber fuerit, ostendit rex Theodoricus in epistola ad ipsum scripta in qua eius uirtus scribit & laudes. Cui postquam Siciliam insulam gubernandam attribuit, Brettiam & Calabriam gentile solum, regi dā tribuit. Libuit hoc regis epistolam innectere, qua haec est. Cassiodoro uiro illustri atque patricio Theodoricus rex. Quāuis proprio fruatur honore quod est natura laudabile, nec desunt probatae conscientie fascies, cum generant animo dignitates. Omnia siquidem bona suis sunt inuicta cum fructibus. Nec credi potest uirtus, quae sequestratur a premio: tamen iudicij nostri culmen excessum est, quoniam qui a nobis promittitur praecipuus plenus meritis extimatur. Nam si aquabilis in dandis est, quem iustus elegerit, si temperantia praeditus, quam moderatus ascinit, omnium profecto capax potest esse meritum, qui iudicem cunctarum meruit habere uirtutis. Quid enim maius quaeritur, quam ubi inuenisse laudum testimonia, ubi gratificatio non potest esse suspecta. Regnantis quippe sententia iudicium de solis altibus

bus sumit, nec blandiri dignatur animus domini potestas
 te munus. Repetantur certe quae te nostris sensibus
 infuderunt, ut laboris tui fructus capias, ut nostris ani-
 mis singula suauiter inbeisse cognoscas. In ipso quip-
 pe imperii nostri deuotus exordia, cum adhuc fluctuan-
 tibus rebus prouinciarum corda vagarentur. Et negli-
 genda in domum nonitas ipsa pateretur, singulorum
 suspicantium mentes ab oblatione praecepti denia-
 sti, culpam remouens illis nobis necessitatem subtra-
 hens ultionis. Egit salubris persuasio, quod uehemens
 non poterat emendare distributio. Lucratus es dam-
 na prouinciae, quae meruit sub deuotione nescire.
 Vbi sub praecinto martio ciuilia iura custodiens, publi-
 ca priuataque commoda inausus arbiter eximabas.
 Et proprio censu neglecto sine inuidia lacri, morum di-
 uitias retulisti, excludens uel querelis aditum uel deo-
 gationibus locum. Et unde uix solet reportari patien-
 tia silentium, nocet tibi multauere laudantium. Noni-
 mus enim testate. Nulla sicutorum natura quam sit fa-
 cilis ad querelas, ut solita consuetudine possint iudices
 etiam de suspicionibus accusare. Sed nos nec eorum pra-
 coniorum sine contenti, Lucanie & Brettiorum tibi de-
 dimus mores regendos, ne bonam quod peregrina pro-
 uincia meruisset, genitales soli fortuna nesciret. At in
 consuetudine deuotionis impendens eo nos obligasti mu-
 nere, quo tibi putabamus omnia reddidisse. Inde ampli-
 do debitum, unde credi poterat absolutum. Egisti te per-
 cuncta iudice totius erroris expertem, nec inuidia quen-
 quam

quam deprimens, nec gratia blandientem subla-
 Quod cum ubique sit arduum, tamen sit in patria glo-
 riosum, ubi necesse est, aut gratiam parentela promo-
 cet, aut odium longe contentiones exasperent. Oblecta-
 ritur altus praefectura recolere totius Italia notifi-
 mum bonum, ubi cuncta prouida ordinatione dispones,
 ostendisti quam leue sit stipendia sub iudicis integrita-
 te deprehendere. Nullus grauer intudit quod sub aequa-
 tate persoluit. Quia quicquid ex ordine tribuitur dispe-
 diam non putatur. Fructe nunc bonis tuis, & utilitate
 propriam, quam respectu publico contempsisti, recipe
 duplicatam. Haec est enim uita gloriosa commoditas do-
 minos esse testes, ciues habere laudantes. His ergo te
 amplissimis laudibus incitati patriatus tibi apicem
 inuita remuneratione conferimus, ut quod aliis est pre-
 mium, tibi sit retributio meritorum. Multa summa uir
 felicitate laudabili. Qui ad hanc nocem donatus ani-
 mos impulsisti ut bonorum tuorum potius fateremur es-
 se quod credimus. Sed hac diuina perpetrata auxilio.
 ut cum hac pro remuneratione tribuimus, ad meliora
 iterum tuis meritis exigamus. Ipse uero Cassiodorus li-
 bro duodecimo in epistola ad maximum praepositum
 de laude Scyllacei patriae suae, & ruris sui scribens sic
 ait Scyllaceum prima urbem Brettiorum, quam Tro-
 iz destructor Ulysses creditur condidisse, irrationabili-
 ter dicitur praesumentium nimierate uexari, quod no-
 bis praesidentibus non oportuisset assumi: quia lesiones
 eius cogimur plus dolere dum patriotica nos probe-
 tar

tur affectione contingere. Civitas supra sinum Adriaticum constituta in modum bottrionis pendet in collibus, non quod difficili ascensione turgescat, sed voluptuose campos virescentes, & carulea maris terga respiciat. Hæc nam centem solem ab ipsis cubilibus intuetur, ibi ventura dies non præmittit auroram, sed mox ut viri capere lampadem suam vibrans sudor ostendit. Gaudens respicit Phœbum, propria illi luminis claritate respicit, ut ipsa magis solis putetur esse patria. Rhodi opinio ne superata fratur luce perspicua. Aeris quoque temperatione dotata, apricas hiemes, refrigeratas sentit æstates, & sine aliquo morore transigitur, ubi insecta tempora non timentur. Hinc et homo sensu liberior est, quia temperies cuncta moderatur. Patria siquidem seruens leues efficit, & acutos, frigida tardos et subdolos, sola temperata est, quæ mores hominum sua qualitate componit. Hinc est quod antiqui Athenas sedem sapientum esse dixerunt, quæ aeris puritate peruncta lucidissimos sensus ad contemplativam partem felici largitate præparavit. Nunquid enim tale est corpori aquas canosas sorbere, quale perspicuitatem lucidissimi fontis haurire? sic anima rigor oneratur, dum spiritu graviore comprimatur. Subiacemus enim necessariis talibus rebus, quando nullo tristes efficiamur, & iterum naturaliter ad serena gaudemus: quia cœlestis anima substantia in insecta quæque & purissima lateat. Fruitur marinis quoque copiosa deliciis dum possidet vicina quæ nos secum, claustra neptunia. Ad pedem siquidem

dem Atosij montis saxorum inscribis excavatis, studet auri gurgitis decenter immisimus, ubi agmen piscium sub libera captivitate ludentium & delectatione reficit animos, & admiratione mæcet obtutus. Currunt avidi ad manus hominum, & antequam cibi fiant, eas expetunt. Pascit homo delicias suas, & dum habet in potestatem, quod capiat, frequenter euenit, ut repletus omnia delectatione. Spectaculum quoque pulchre admirantium non admittitur in civitate sedentibus. Cernuntur affatim copiosa vindemia, arcuum pinguis turtura conspicitur, oliuarum quoque virentium uultus aperitur. Non exet aliquis agrorum amonitate, cui datum est de urbe civitas conspicere. Hanc quia modo non habet muros civitatem credis ruralem, nullam iudicare possis urbanam, inter utranque posita copiosa nascitur laudatata. Hanc dum frequenter misere deperant commecantes, dum radia laboris refugere cupiunt amonitate civitatis in paradum & annonarium præbitione propriis cives fatigantur expensis. Quapropter ne ladat urbem amonitas sua, aut res præconum fiat causa dispendij paraverdorum et annonarium præbitionem secundum exectiones concessas, in assem publicam constitutus imputari Palueratica quoque indicis similitus amputantes, triem tantum etiam diem præsulibus annonas præberi secundum vetera constituta decernimus, suis expensis facta tarditate uelut. Leges enim administrantes, remediis non oneri esse voluerunt. Quæ de re æquitatis intuitu civitas nostra releva

re iudicium est, quod tibi rescriamus, non remissum.
 Vix inuante Deo insulae secunda, & securitatis gaudia
 singulari. Alij dicat insulas, ego vero habitationes tuas
 appellarem potius fortunatas. Cuius uestra, & habi-
 tationes tuas dicit, qui Maximus, ad quem scribit, Scyl-
 latica regionis praepositus erat, & Scyllacei residebat.
 Et libro eodem ad Anastasium cancellarium Lucaniae
 & Brettiorum praepositum de caseo & uino Brettiano
 & praesertim Scyllatico uino loquens ait: Cum apud re-
 rum dominum soleni more praeferemus, & diuersa pro-
 uincia de suis delictis laudarentur, ad uina Brettiorum
 & Scyllatica ei suauitate currente, ut affolet, sermone
 perueniam est. Quod herbarum beneficio tanta ibi na-
 tura incanditate conficitur, ut non credas deesse mellis
 gustum, quem nulla conspicis qualitate permixtum. Ma-
 net illic leuiter promocatum lac uberibus fistulosis, &
 quasi in alios uentres natura ubertate collectum, non
 guttis impluit, sed quibusdam repentinis torrentibus
 infuset. Redolet suavis & uariis odor herbarum, na-
 ribus agnoscitur pecudum pastus, qui flagrans uirtute
 diuersa, thuris sentitur inspirare similia. Haec tanta pin-
 guedo sociatur, ut arbitreris simul decurrere palladium
 liquorem, nisi quod ab illa prasina uiriditate nixeo can-
 dore discernitur. Tunc cadis late patentibus copia illa
 mirabilis lato nimium pastore suscepta cum admixtio-
 ne coaguli in callosam caperit tenebrarum condura-
 ri, ad pulcherrimum orbem forma perducitur, quae sub
 terraneis horreis aliquantulum congregata diuturnam
 casei

facit esse substantiam. Hoc quanto citius superius
 primum uariis destinabis, ut desiderijs regalibus primum
 munere satisfecisse uideamur. Vnum quoque quod lau-
 dare cupiens Palmatianum nominauit antiquitas, nos
 sissim a spiritum sed gratum suauitate perquirere. Nam
 licet inter uina Brettia uideatur extremum factum est
 tamen pendet generali opinione praecipuum. Ibi enim re-
 peritur & Gazato par, & Sabino simile, & magis odo-
 ribus singulare. Sed quia illud famam sibi nobilissimam
 meruimus, Hoc & in suo genere nimis elegans perqui-
 ratur, ne prudentia maiorum aliquid appellasse uidea-
 tur improprium. Est enim suauis pinguedine molliter cras-
 sum, uiriditate firmissimum, nare uolentium, candore
 quoque perspicuum. Quod ita redolet ore rufum, ut
 merito illi a palma nomen uideatur impositum. Viscera
 defecta constringit, uulnera madida desiccant, lapsum re-
 sistit peccatus, & quod uix ualet implere potus arte com-
 positus, hic naturaliter praestat infectus. Sed prouide ut
 supradictas species exactas debeas destinare, quia falli
 non possumus, qui hoc patrioticam ueritate retinemus. Ad
 praesens enim de cellaris nostris quae desiderabatur ob-
 tulimus, tu autem tuo periculo dissimilia facis, quorum
 iara inditia tenere posse cognoscis. Item de admirabili
 consilium fontis natura agrum Scyllatici, qui Aetibus
 dicebatur, ad Seuerum praepositum scribens libro octauo
 ita dicit. Cum Nisandus uir sublimis pro causis suis
 ad comitatum sacratissimum festinaret, diuersis longin-
 quitate confectus, animalia sessa reparare contendens
 ad

re iudicium est, quod tibi referimus, non remissum. Viue iuuante Deo insulas, & securitatis gaudio singulari. Alij dicat insulas, ego vero habitationes tuas appellarem potius fortunatas. Ciuitas uestra, & habitationes tuas dicit, qui Maximus, ad quem scribit, Scyllatica regionis prapositus erat, & Scyllatoci residebat. Et libro eodem ad Anastasium cancellarium Lucanie & Brettiorum prapositum de casco & uino Brettiano & prapertim Scyllatico uino loquens ait. Cum apud re-
 ram dominum soleni more praderemus, & diuersa pro-
 uincie de suis delitijs laudarentur, ad uina Brettiorum
 & Scyllatica ei suauitate currente, ut assolet, sermone
 peruenit. Quod herbarum beneficio tanta ibi na-
 tura incanditate conficitur, ut non credas deesse mellis
 gustum, quem nulla conspicis qualitate permixtum. Ma-
 net illic leniter promocatulac uberibus fistulosis, &
 quasi in alios ventres natura ubertate collectum, non
 guttis impluit, sed quibusdam repentinis torrentibus
 influescit. Redolet suauis & uarijs odor herbarum, na-
 ribus agnoscitur pecudum passus, qui flagrans uirtute
 diuersa, thuris sentitur inspirare similia. Huic tanta pin-
 guedo sociatur, ut arbitreris simul decurrere palladium
 liquorem, nisi quod ab illa prasina uiriditate nixeo can-
 dore discernitur. Tunc cadis late patentibus copia illa
 mirabilis Leto nimum pastore suscepta cum admixtio-
 ne coaguli in callosam ceperit tenebrositatem condura-
 ri, ad pulcherrimam orbem forma perducitur, que sub
 terraneis horreis aliquantulum congregata diurnam
 casti

asit facit esse substantiam. Hoc quanto eius superimpo-
 situm nauigij destinabis, ut desiderij regalibus paruo
 munere satisfecisse uideamur. Vinum quoque quod lau-
 dare cupiens Palmatianum nominauit antiquitas, nos
 simplicem a spiritu sed gratum suauitati perquirere. Na
 licet inter uina brettia uideatur extremum factum est
 tamen pendet generali opinione praprium. Ibi enim re-
 peritur & Gazuo par, & Sabino simile, & magis odo-
 ribus singulare. Sed quia illud famam sibi nobilissimam
 uendicauit, Hoc & in suo genere nimis elegans perqui-
 ratur, ne prudentia maiorum aliquid appellasse uidea-
 tur improprium. Est enim suauis pinguedine molliter tras-
 sim, suauitate firmissimum, uare uolentum, candore
 quoque perspicuum. Quod ita redolet ore uisatum, ut
 merito illi a palma nomen uideatur impositum. Viscera
 defecula confiringit, uulnera madida desiccant, lippum re-
 firmit pelliculus, & quod uix ualet implere potus arte con-
 positus, hic naturaliter prestat infedus. Sed prouide ut
 supradictas species exactas debeas destinare, quia falli
 non possumus, qui hoc patriotica ueritate retinemus. Ad
 prasens enim de cellarijs nostris que desiderabatur ob-
 tulimus, tu autem tuo periculo dissimilia facis, quorum
 iam inditia tenere posse cognoscis. Item de admirabili
 & uisdam fontis natura agri Scyllatici, qui Arethusa
 dicebatur, ad Senerum prapositum scribens libro octauo
 ita dicit. Cum Nisandus uir sublimis pro causis suis
 ad comitatum sacratissimum festinaret, itinervis longin-
 quitate confectus, animalia sessa reparare contendens
 ad

ad fontem *Arcthusa* in *Scyllatico* territorio constituta elegit ponere mansionem. Ea quod ipsa loca & pastura rum ubertate fecunda sunt, & inundatione aquarum pulchrescant. Est enim, ut dicitur, sub pede collium supra maris arenam fertilis caput. Vbi fons uassus egrediens canis in corona speciem cingitibus riparum suarum ora contexit, amoenus admodum, & arundineis umbris, & aquarum ipsarum uirtute mirabilis. Nam cum ibi tacitus homo et studiose silitiosus aduenerit, aquas fontis irrigui repperit sic quietas, ut in more stagni non tam currere, quam stare uideatur. At ubi concrepans iussis emissus fuerit, ante sermo clarior fortasse sonnerit, nescio qua uis aqua ibidem concitata profiliunt. Os illius gurgitis ebullire uidens grauitate excitatum, ut patet aliquam rigentem succensisse olla suscepisse sermore. Sidenti homini tacite loquenti strepitu & fragore respondens, ut stupescas sic subito perturbatum, quia nullus tactus exagitat. En noua uis, inaudita pro pietas, aquas uoce hominum commoueri. Et quasi appellatae respondeant, ita hominum sermonibus provocata nescio quid innuunt. Creditur ibi aliquod animal prostratum somno quiescere, quod excitatum magno strepitu tibi respondeat. *Arcthusa* enim fons multis locis esse fertur, diciturque ab irrigando. Fuit *Cassiodorus* in secularibus disciplinis, omnium suo saeculo facile eruditissimus. Sed seculi honoribus contemptis diuini benedictus monachus factus diuinarum scripturarum scientia, atque etiam sanctitate effulsit. Fuit abas Cenobij, quod

est

est *Ravenne* scripsit epistolaram libros uigintiocto. Historiam tripartitam in libros duodecim, in epistolas catholicas libros septem: in actus apostolorum librum unum, institutionem secularium literarum libros nouem: institutionem diuinarum lectionum libros duos, de ratione anime librum unum, in cane. canticorum librum unum: memoriale scripturarum lib. unum. Complexiones in apocal. lib. unum. Sacerdotem praenominatum lib. unum, in totum psalterium lib. unum, ubi psalterii occulta praecipue potentissime reuerat. Catalogum cōsulum Romanorum lib. unum, de etymologiis lib. unum: de orthographia lib. unum: de schematibus & tropis lib. unum. Claruit temporibus Iustini senioris usque ad imperij Iustiniani iunioris finem. Obijt annum agens xvi. a Christo nato DLxxv. Functus est autem *Roma* magnus ac summis honoribus ac magistratibus, nam fuit Senator, & quaestor, & consul, & magister officij, & praepositus officiorum *Theodoric* & *Alarici* regum et totius Italiae praefectus. Est *Scyllatica* ecclesia uetustissima *Zaccharias* episcopus *Scyllaticus* interfuit Synodo Romanae sub *Vigilio* papa, et *Paulus* episcopus *Scyllaticus* interfuit Synodo Constantinopolitana sexta sub *Agathone* papa & *Gaudenzio* episcopus *Scyllaticus* interfuit Synodo Romanae sub *Hilario* papa. In adepiscopoli diuiti *Agathij* corpus quiescit, asseruantur ei fructus dominicae crucis, & crumina beatae *Mariae* Virg. & *Mariae* Magd. & beatorum apostolorum *Matthaei* & *Bartholomaei*. In calamitate illa, quam uniuersa *Calabria*

T labria

lus fluvius adlabitur. Ex hoc castello fuit Agathinus Guidacenus presbiter integra ita vir latina græca, & hebraica lingua apertè eruditus. Roma hebraicas literas publice docuit leone & clemente Pont. Inde bibliotheca, quam multo studio sibi comparaverat, amissa ea in direptione, quæ per Carolum Borboniam facta est, Parisios adijt, ibi plures annos easdem literas publice est professus. Edidit rudimenta grammatica hebraica lingua. Scripsit ad Clementem septimum super cantica, & super aliquot psalmos, & in Danielem. Migravit e vita Parisijs Pauli tertij Pont. anno octavo, ætatis suæ anno sexagesimoquinto. Exinde est Girsarcum castellum cum oleo optimo, cuius Ager frumenti & aliarum frugum ferax est, & pabulis, nec non phasianorum, externarum, & coturnicum aucupio commodus. nascitur reoponticum. Secus litus a Scyllaceo m. p. sex cuiusdam oppidi uestigia visuntur, quod a Cretæ sibus, Mauris, & Carthaginiensibus excisum fuit. Iuxta locum hunc Crotalus annis navigabilis in mare defluit, cuius, ut dixi, meminisse Plinius. Qui olim Crotoniensem agrum a Locrensi dissepcebat nam antea illum Cacinos determinabat. Siquidem Scyllaceum Crotoniense fuit, ut dudum ex Strabone ostendi Qui & alibi ait post Scyllaceum Crotoniatarum fines sunt: sed Dionysius Tyrannus illud Crotoniatis adimens Locrensi iuris fecit. Tota nempe ora hæc a Cacino prius ut dixi, inde a Crotalo anni usque ad Hyliam, nunc Triontum flumen sub Crotoniensem ditione erat: ab Hylia ne

in usque ad Acalandrum flumen Thariorum.

LIBER QVARTVS.

OST Crotalum flumen Catanzarum Ann. 132
cinitas nobilis extat inter Crotalum (see Janu-
ipsum & Allium amnes adito salu-
brique situ locata, loci natura & in-
de manu munita, distat a fretum p. sex
a Scyllaceo duodecim, est sedes episco-
palis. Nouum opus, fuit autem a Fagutio Nicephori Im-
peratoris in Italia procuratore conditum post uastata illa de J. B.
icem eam quam uniuersa Calabria, Lucania, & Apulia
perpressa est. Condidit etis Fagutius ipse in hac urbe ec-
clesiam in honorem Michaelis archangeli, quæ Stephe-
nus archiepiscopus Rheginus consecravit. Distum est
autem Catanzarum a Catizo uerbo græco quod signifi-
cat sedeo, quod hoc condenda urbis loco delecto, hic cõ-
federint. Vel a cata id est super & Zao hoc est mius, &
oros id est mons, quod super hunc montem aeris tempe-
rie calique amoenitate præstantem condita sit urbs.
Unde catanzarum esset appellanda. Quæ adeo coadun-
ut hac tempestate inter primas Calabria urbes annu-
meretur. Hic omnis generis, & uersicolores sericei pan-
ni, & ij optimi texuntur, quibus consciendis textores
adsunt plurimi, telariaque plurima in ea sunt. In eade
episcopali beati Vitaliani membra aliquot, & beati
Theodori brachium asseruantur. Nuper excessit e uita
Ioannes iacobus